

Δ.Γ. ΖΗΣΗ-ΛΙΝΑΣ Η. ΒΛΑΧΟΥ

Η ΗΡΩΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΡΙΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΩ



ΔΙΕΘΝΕΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΟΛΕΙΟΝ
ΧΑΡ. Γ. ΚΟΡΝΑΡΟΥ

ΟΔΟΣ
ΟΥΪΣΤΟΝ ΤΣΟΡΤΣΙΛ 34
(ΣΤΑΔΙΟΥ) ΑΘΗΝΑΙ.

Δ. Γ. ΖΗΣΗ—ΛΙΝΑΣ ΗΛ. ΒΛΑΧΟΥ

X.X
ΖΗΣ
ΗΡΟ
10

Η ΗΡΩΙΚΗ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΤΑΞΗ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ



ΔΙΕΘΝΕΣ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΧΑΡΑΛ. Γ. ΚΟΡΝΑΡΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΑ (ΣΤΑΔΙΟΥ) 34
= ΑΘΗΝΑΙ =

Κάθε γνήσιο αντίτυπο το υπογράφει ένας από τους συγγραφείς.

ΟΙ ΘΕΟΙ

Οί άνθρωποι πού ζούσαν στην Έλλάδα τόν παλιό παλιό καιρό, δέν πίστευαν σ' ένα Θεό, όπως έμεις. Έλεγαν πώς υπάρχουν πολλοί θεοί, άλλοι στά δάση, άλλοι στις πολιτείες, άλλοι στη θάλασσα, άλλοι στόν Κάτω Κόσμο.

Έλεγαν ακόμα πώς αύτοι οί θεοί έμοιαζαν με τούς ανθρώπους: μόνο πού ήταν άθάνατοι, πάντοτε νέοι, ώραίοι και



Ό Δίας

είχαν μεγάλη δύναμη. Βοηθούσαν τούς ανθρώπους, τούς έδιναν χρήσιμες συμβουλές και τιμωρούσαν τó κακό. Σε μερικούς ανθρώπους όμως φέρνονταν σκληρά, γιατί είχαν κι αύτοι άνθρωπινα έλαττώματα: θύμωναν, τσακώνονταν ανάμεταξύ τους και δέ συχωρούσαν εύκολα όποιον τούς είχε πειράξει μια φορά.

“Ὅπως εἶπαμε, θεοὶ βρίσκονταν παντοῦ. Δώδεκα ἀπ’ αὐτοῦς ὄμως, οἱ πιὸ σπουδαῖοι, λέγονταν Ὀλύμπιοι, ἐπειδὴ ζοῦσαν στὸν Ὀλυμπο, πού εἶναι τὸ ψηλότερο βουνὸ τῆς Ἑλλάδας καὶ βρίσκεται ἀνάμεσα στὴ Θεσσαλία καὶ στὴ Μακεδονία. Στὴν κορφή του εἶχαν οἱ θεοὶ τὰ παλάτια τους· ἐκεῖ δὲ νύχτωνε ποτὲ κι ἦταν ὄλο τὸ χρόνο ἄνοιξη. Οἱ θεοὶ ἔτρωγαν ἀμβροσία κι ἔπιναν νέκταρ. Ἀμα οἱ ἄνθρωποι ἔκαναν θυσίες, ἢ μυρουδιά ἀπὸ τὰ κρέατα, πού καίγονταν, ἀνέβαινε ὡς τὸν Ὀλυμπο κι οἱ θεοὶ εὐχαριστιόνταν πολὺ.

Ὁ πιὸ μεγάλος ἀπὸ τοὺς θεοὺς ἦταν ὁ Δίας, πού κυβερνοῦσε τὸν κόσμον καὶ τὸν ἔλεγαν πατέρα τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀν-



Ὁ Ποσειδώνας

θρώπων. Καθόταν στὸ θρόνον του, στὴν πιὸ ψηλὴ κορφή τοῦ Ὀλύμπου, κι ἔριχνε ἀπὸ κεῖ πάνω τὸν κεραυνό του στὴ γῆ. Μὰ καὶ μονάχα νὰ ἔγενεφε μὲ τὰ πυκνὰ μαῦρα φρύδια του, ἔτρεμε ὄλος ὁ κόσμος.

Ὁ Δίας φρόντιζε νὰ βασιλεῦῃ στὸν κόσμον ἢ δικαιοσύνη καὶ χτυποῦσε τὸ ἄδικο. Αὐτὸς προστάτευε ἀκόμα ὄσους γύριζαν στὴν ξενιτιά, γι’ αὐτὸ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦσαν καὶ φρόντιζαν τοὺς ξένους, ἀφοῦ τοὺς ἔστελνε στὸ σπίτι τους ὁ Δίας.

Ὁ Δίας εἶχε δυὸ ἀδερφοὺς. Ὁ ἕνας, ὁ Πλούτωνας, βασιλεύει στὸν Κάτω Κόσμο, στὸ σκοτεινὸν Ἄδη, ὅπου τριγύριζαν οἱ ψυχὲς τῶν πεθαμένων.

Ὁ ἄλλος, ὁ Ποσειδῶνας, κυβερνοῦσε τὴν ἀπέραντη θάλασσα· ὅταν θύμωνε, σήκωνε τρικυμία κι ἔπνιγε τοὺς καημένους τοὺς ναυτικούς. Καμιὰ φορὰ ὅμως τοὺς γλίτωναν οἱ μικρότεροι θαλασσινοὶ θεοὶ μὲ τὶς ψαρίσιες οὐρὲς κι οἱ Νηρηίδες, οἱ χαριτωμένες νεράιδες τοῦ ἄφροῦ.



Ὁ Ἑρμῆς

Ἄλλοι θεοὶ ἦταν :

Ὁ Ἄρης, ὁ σκληρὸς θεὸς τοῦ πολέμου.

Ὁ Ἀπόλλωνας, ὁ θεὸς τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μουσικῆς.

Ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεὸς τοῦ ἐμπορίου. Αὐτός, μὲ τὸ φτερωτὸ του καπέλο καὶ τὰ φτερωτὰ του πέδιλα, περνοῦσε σὰν πουλὶ στεριῆς καὶ θάλασσης, γιὰ νὰ πηγαίνει καὶ νὰ φέρνῃ τὶς παραγωγελίες τοῦ Δία.

Ὁ Ἥφαιστος, ὁ θεὸς τῆς φωτιᾶς ἦταν ὁ σιδεράς τῶν θεῶν καὶ τοὺς ἐφτιαχνε ὠραία ὄπλα στὸ ἐργαστήρι του.

Μὰ εἶχε καὶ θεὸς πάνω στὸν Ὀλυμπο. Αὐτὲς ἦταν :

Ἡ Ἥρα, ἡ γυναίκα τοῦ Δία, ποὺ προστάτευε τίς μητέρες καὶ τίς νοικοκυρές.

Ἡ κόρη τοῦ Δία, ἡ Ἀθηνᾶ, ποὺ δὲν τὴν εἶχε γεννήσει μητέρα, παρὰ πετάχτηκε ὀπλισμένη μὲς ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ πα-



Ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ

τέρα της. Ἦταν ἡ θεὰ τῆς σοφίας, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δουλειᾶς καὶ προστάτευε ξεχωριστὰ τὴν ἀγαπημένη της πόλη, τὴν Ἀθήνα. Χάρισε μάλιστα στοὺς Ἀθηναίους καὶ τὴν ἐλιά.

Ἡ Δήμητρα, ἡ θεὰ τῶν καρπῶν, ποὺ εἶχε δώσει στοὺς ἀνθρώπους τὸ σιτάρι.

Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ θεὰ τῆς ὀμορφιάς, ποὺ εἶχε γεννηθῆ ἀπὸ τὸν ἄφρὸ τῆς θάλασσης.

Ἡ ἀδερφή τοῦ Ἀπόλλωνα, ἡ Ἄρτεμη, θεὰ τοῦ φεγγαριοῦ καὶ τοῦ κυνηγιοῦ.

Ἦταν ἀκόμα πλῆθος κατώτεροι θεοὶ καὶ στὸν Ὀλυμπο καὶ στὴ γῆ, ὅπως ὁ Διόνυσος, ὁ χαρούμενος θεὸς τῶν ἀμπελιῶν, ἡ Ἐστία, ἡ θεὰ τοῦ σπιτιοῦ, ὁ Πάν μὲ τὰ τραγίσια πόδια, ποὺ προστάτευε τοὺς βοσκούς, οἱ Νύμφες, νεράιδες κι αὐτές, ποὺ τραγουδοῦσαν κι ἔπαιζαν μέσα στὰ δάση καὶ στὰ νερά, κι ἄλλοι πολλοί.

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

1. ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

Κοντά στους θεούς πίστευαν οι Έλληνες πώς υπήρχαν και μερικοί άνθρωποι ανώτεροι από τους άλλους, που ήταν παιδιά των θεών. Δεν ήταν άθνατοι, ήταν όμως πολύ δυνατοί και γενναίοι κι έκαναν μεγάλα κατορθώματα. Γι' αυτό τους έλεγαν ήμίθεους και ήρωες.

Ό πιο μεγάλος απ' αυτούς τους ήρωες ήταν ο Έρακλής.



Ό Έρακλής

Ήτανε γιός του Έμφιτρώνα και της Έλκμήνης και είχε γεννηθή στη Θήβα. Πολλοί όμως έλεγαν και γι' αυτόν, όπως και γι' άλλους ήρωες, πώς είχε άληθινό πατέρα τὸ Δία: τόσο πολύ ξεχώριζε από τους άλλους ανθρώπους.

Από μωρό ο Έρακλής έδειξε τὴ δύναμή του. Μιά μέρα, εκεί που κοιμόταν στην κούνια, μπήκαν στην κάμαρά του δύο θεόρατα φίδια. Τὰ είχε στείλει ἡ θεά Έρα, που δὲ χώνευε τὴν Έλκμήνη κι ἤθελε νὰ τὴν πικράνη. Μόλις όμως τὰ φίδια άγγιξαν τὴν κούνια, τὸ μικρὸ ξύπνησε, άρπαξε τὸ καθένα μ' ἓνα χέρι από τὸ λαιμὸ καὶ τὰ έπνιξε στὴ στιγμή.

2. ΑΡΕΤΗ ΚΑΙ ΚΑΚΙΑ

Ό Έρακλής μεγάλωσε κι έγινε ἓνα ὠραίο παλικάρι. Δεν ήταν πολύ ψηλός, μὰ φαινόταν δυνατὸς σὰ βράχος καὶ τὰ μάτια του άστραφταν· έδειχνε πραγματικὰ σὰ γιός του Δία.

Ό πατέρας του, ο Έμφιτρώνας, του είχε πάρει τους καλύτερους δασκάλους, γιὰ νὰ του μάθουν ὄλα ὅσα μάθαιναν

τ' ἀρχοντόπουλα ἐκείνου τοῦ καιροῦ. Σ' ὅλα ὁ Ἡρακλῆς ξεπερνοῦσε ἀκόμα καὶ τοὺς δασκάλους του· μονάχα στὴ μουσικὴ δὲν τὰ πολυκατάφερνε, κι ὁ δάσκαλός του, ὁ Λίνος, ἀναγκάζοταν συχνὰ νὰ τὸν μαλώνῃ.

Ἦρθε ὁμως ὁ καιρὸς ποὺ τελείωσε τὰ μαθήματα κι ἦτανε πιά νὰ μπῆ στὴν ἀνδρική ἡλικία. Μιά μέρα καθόταν σὲ μιὰ ἐρημιὰ καὶ συλλογιζόταν ποιὸ δρόμο νὰ πάρῃ στὴ ζωὴ του. Τότε εἶδε ἀπὸ μακριὰ νὰ ἴρχονται δυὸ γυναῖκες. Ἡ μιὰ ἦταν γλυκιὰ καὶ σοβαρή, μὲ ἀρχοντικὸ παράστημα, μὲ σεμνὸ καὶ καθαρὸ φόρεμα, σεμνὸ χτένισμα, σεμνὴ περπατησιὰ. Ἡ ἄλλη περπατοῦσε κορδωμένη, δείχνοντας πὼς καμάρωνε γιὰ τὴν ὀμορφιά της· ἦταν ντυμένη μὲ παρδαλὰ φορέματα κι εἶχε τὸ πρόσωπό της βαμμένο μὲ χτυπητὰ χρώματα. Ὄταν πλησίασαν τὸν Ἡρακλῆ, ἡ δευτέρη ἔτρεξε κοντὰ του καὶ τοῦ εἶπε:

—Σὲ βλέπω, Ἡρακλῆ, ποὺ δὲν ξέρεις ποιὸ δρόμο νὰ πάρῃς. Μὰ θέλει καὶ ρώτημα; Νὰ ἴρθῃς μαζί μου καὶ θὰ περάσῃς ὅλη σου τὴ ζωὴ μὲ γλέντι· θὰ τρῶς, θὰ πίνῃς καὶ δὲ θὰ κοπιάζῃς διόλου. Θὰ παίρνῃς τὰ κέρδη τῶν ἄλλων, ποὺ εἶναι κουτοὶ καὶ δουλεύουν.

—Καὶ πὼς σὲ λένε, κυρά μου; ρώτησε ὁ Ἡρακλῆς.

—Οἱ φίλοι μου μὲ λένε **Εὐτυχία** κι οἱ ἐχθροί μου, ἐπειδὴ μὴ ζηλεύουν, μὲ λένε **Κακία**, ἀπάντησε ἡ γυναίκα.

Τότε πλησίασε κι ἡ ἄλλη γυναίκα κι εἶπε μὲ ἤσυχη φωνή:

—Ἡρακλῆ, ξέρω τὴν τιμημένη γενιά σου καὶ τὸ καλὸ σου φυσικὸ· πιστεύω λοιπὸν πὼς, ἂν μ' ἀκολουθήσῃς, θὰ πάρῃς τὸν καλὸ δρόμο καὶ θὰ κάνῃς μεγάλα κατορθώματα. Μὴ νομίζῃς ὁμως πὼς θὰ κερδίσῃς χωρὶς κόπο τίποτα ποὺ ν' ἀξίζῃ ἴσα ἴσα, θὰ δουλέψῃς σκληρὰ, μὰ θὰ κάνῃς τὸ καλὸ στοὺς ἄλλους, θὰ τιμῆσῃς τ' ὄνομά σου καὶ θὰ σ' εὐλογοῦν καὶ θὰ σὲ δοξάζουν οἱ ἄνθρωποι. Διάλεξε λοιπὸν μονάχος σου.

—Καὶ πὼς σὲ λένε ἐσένα, καλή μου κυρά; ρώτησε πάλι ὁ Ἡρακλῆς.

—**Ἀρετὴ**, ἀποκρίθηκε ἡ γυναίκα.

Ὁ Ἡρακλῆς σκέφτηκε λίγη ὥρα καὶ διάλεξε μ' ὅλη του τὴν καρδιά τὸ δρόμο τῆς Ἀρετῆς.

3. ΤΑ ΔΩΔΕΚΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

Τώρα πιά ὁ Ἡρακλῆς ἦταν ἕτοιμος νὰ βγῆ στὸν κόσμο. Οἱ θεοὶ τοῦ χάρισαν ἀπὸ ἓνα ὠραῖο ὄπλο: ὁ Ἀπόλλωνας τὸ τόξο, ὁ Ἑρμῆς τὸ σπαθί, ὁ Ἥφαιστος χρυσὸ θώρακα. Ἔκοψε κι ἓνα γερὸ κλαδί ἀπὸ δέντρο, νὰ τὸ ἔχη γιὰ ρόπαλο.

Ἔπειτα πῆγε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν καὶ ρώτησε τὸν Ἀπόλλωνα τί νὰ κάνῃ· ἔτσι ρωτοῦσαν τότε ὅλοι ὅσοι βρίσκονταν σὲ δύσκολη περίσταση. Ὁ Ἀπόλλωνας τοῦ εἶπε νὰ πάῃ στὸν ξάδερφό του τὸν Εὐρυσθέα, ποῦ ἦταν βασιλιάς στὶς Μυκῆνες, κι ὅ,τι τοῦ πῆ ἐκεῖνος, νὰ τὸ κάνῃ. Ἔτσι μάλιστα θὰ γινόταν στὸ τέλος καὶ ἀθάνατος.

Ὁ Εὐρυσθέας ζήτησε τὸν Ἡρακλῆ· τὸν πρόσταξε λοιπὸν νὰ κάνῃ, ἓνα ἓνα, δώδεκα δύσκολα καὶ ἐπικίνδυνα κατορθώματα. Τὰ κατορθώματα αὐτὰ τὰ λένε **ἄθλους τοῦ Ἡρακλῆ**.

4. ΠΡΩΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ ΤΗΣ ΝΕΜΕΑΣ

Στὴ Νεμέα, κοντὰ στὴν Κόρινθο, ζοῦσε ἓνα φοβερὸ λιοντάρι, ποῦ ἔτρωγε τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅλοι τὸ ἔτρεμαν καὶ κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ σκοτώσῃ.

Ὁ Εὐρυσθέας πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ σκοτώσῃ τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας. Ὁ Ἡρακλῆς ἔκανε τὴν προσευχή του στὸ Δία καὶ ξεκίνησε. Βρῆκε τὸ λιοντάρι κι ἄρχισε νὰ τοῦ ρίχνῃ μὲ τὸ τόξο του σαῖτες· μὰ οἱ σαῖτες δὲν τρυποῦσαν τὸ χοντρὸ δέρμα του. Τότε ἄρπαξε τὸ ρόπαλο καὶ κυνήγησε τὸ λιοντάρι ὡς τὴ σπηλιά του. Ἐκεῖ πέταξε καὶ τὸ ρόπαλο κι ἄρχισε νὰ παλεῦῃ μὲ τὸ λιοντάρι· στὸ τέλος κατάφερε νὰ τὸ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τὸ πνίξῃ.

Ἦστερα τὸ ἔγδαρε, ἔριξε τὸ δέρμα του στὶς πλάτες του καὶ παρουσιάστηκε ἔτσι στὸν Εὐρυσθέα. Ἀπὸ τότε, ὅπου πήγαινε ὁ Ἡρακλῆς, φοροῦσε αὐτὸ τὸ λιονταρῖσιο δέρμα, ποῦ τὸ ἔλεγαν **λεοντῆ** καὶ τρόμαζε ἀκόμα πιὸ πολὺ τοὺς ἐχθροὺς του.

5. ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—Η ΛΕΡΝΑΙΑ ΥΔΡΑ

Μετά τό λιοντάρι, ὁ Εὐρυσθέας πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νά πάη νά σκοτώσῃ τὴ Λερναία Ὑδρα.

Ἡ Λέρνη εἶναι μία λίμνη κοντὰ στό Ἄργος. Ἐκεῖ φώλιαζε ἡ Ὑδρα, ἓνα τέρας μέ κορμί φιδιοῦ καί μ' ἔννια ἀπαίσια κεφάλια, πού τό μεσιανό τους ἦταν ἀθάνατο. Ἐβγαίνει κάθε τόσο ἀπό τοὺς βάλτους κι ἔπεφτε στή χώρα, καίγοντας τὰ σπαρτὰ μέ τὴ φαρμακερὴ τῆς ἀνάσα καί σκοτώνοντας τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε μαζί του τὸν ἀνιψιό του, τὸν Ἴδλαο, καί πῆγε στή λίμνη. Ἀπὸ μακριὰ εἶδε τὴν Ὑδρα κουλουριασμένη



Ἡ Λερναία Ὑδρα

στή φωλιά τῆς, στή μέση τῆς λίμνης, καί τῆς ἔριξε κάμποσες σαῖτες. Ἐτοί τὴν ἀνάγκασε νά βγῆ στὸν κάμπο καί τότε ἔπεσε πάνω τῆς κι ἄρχισε νά τσακίζῃ τὰ κεφάλια τῆς μέ τό ρόπαλό του: Ἄδικα ὅμως. Ἐνα ἔκοβε, φύτρωναν δυό. Μὲ τὴν οὐρά τῆς ἡ Ὑδρα εἶχε τυλιχτῆ στό κορμί του καί δὲν τὸν ἄφηνε νά σαλέψῃ. Κι ἀκόμα, ἓνας μεγάλος κάβουρας ἔτρεξε νά τὴ βοηθήσῃ κι ἄρπαξε μέ τίς δαγκάνες του τό πόδι τοῦ Ἡρακλῆ.

Τότε ο Ἡρακλῆς, ἀφοῦ ἔκανε τρίψαλα τὸν κάβουρα μὲ τὸ ρόπαλό του, φώναξε τὸν Ἰόλαο καὶ τοῦ εἶπε ν' ἀνάψῃ ἕνα δαυλί. Μόλις ἔκοβε τὰ κεφάλια ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Ἰόλαος ἔκαιγε τὴν πληγὴ καὶ δὲ φύτρωναν ἄλλα. "Ἐτσι κατάφερε ὁ ἥρωας νὰ κόψῃ καὶ τὰ ἐννιά κεφάλια· τὸ ἀθάνατο μάλιστα τὸ ἔθαψε βαθιὰ στὴ γῆ καὶ κύλησε ἀπὸ πάνω του ἕνα μεγάλο βράχο. "Ἐπειτα βούτηξε τὶς σαῖτες του μὲς στὸ φαρμακερὸ αἷμα τῆς "Υδρας κι ὅποιος πληγωνόταν ἀπ' αὐτές, δὲν μποροῦσε πιά νὰ γιαιτρευτῆ.

6. ΤΡΙΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΤΟ ΕΛΑΦΙ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΗΣ

Τὸ ἐλάφι τῆς θεᾶς Ἄρτεμης ζοῦσε στὴν Ἄρκαδία, σ' ἕνα λόφο, ποῦ τὸν ἔλεγαν Κερύνειο· εἶχε χάλκινα πόδια καὶ χρυσὰ κέρατα κι ἔτρεχε σὰν ἀστραπή. Αὐτὸ τὸ ἐλάφι ὁ Εὐρυσθέας ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ τὸ πάῃ ζωντανό.

Ὁ Ἡρακλῆς τὸ κυνήγησε ἕνα χρόνον ὀλόκληρο, κι ἀφοῦ τὸ κούρασε, τὸ ἔφτασε σὲ μιὰ ἀκροποταμιὰ. Θυμωμένος ποῦ εἶχε βᾶσανιστῆ τόσο ὥσπου νὰ τὸ πιᾶσῃ, σήκωσε τὸ ρόπαλό του νὰ τὸ χτυπήσῃ, ἀλλὰ τότε παρουσιάστηκε μπροστά του ἡ Ἄρτεμη καὶ τοῦ εἶπε νὰ μὴν πειράξῃ τὸ ἐλάφι τῆς. Ὁ Ἡρακλῆς τὸ πῆρε ζωντανὸ στὸν ὦμο του καὶ τὸ πῆγε νὰ τὸ δείξῃ στὸν Εὐρυσθέα. "Ἐπειτα τὸ ἄφησε ἐλεύθερο.

7. ΤΕΤΑΡΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ ΤΟΥ ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ

"Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ ὁ Εὐρυσθέας εἶπε στὸν Ἡρακλῆ:

—Θέλω νὰ μοῦ φέρῃς ζωντανὸ τὸ ἀγριογούρουνο τοῦ Ἐρυμάνθου.

Ὁ Ἐρυμάνθος εἶναι ἕνα ψηλὸ βουνὸ στὴν Πελοπόννησο. Ἐκεῖ ζοῦσε ἕνα φοβερὸ ἀγριογούρουνο μὲ μακριὰ καὶ μυτερά δόντια. Ὁ Ἡρακλῆς τὸ κυνήγησε καιρὸ καὶ στὸ τέλος τὸ ἀνάγκασε ν' ἀνέβῃ ψηλὰ στὸ βουνό, ὅπου ἦταν χιόνια. Τότε πιά τὸ ἀγριογούρουνο δὲν μποροῦσε νὰ τρέξῃ καὶ ὁ Ἡρακλῆς τὸ ἔπιασε εὐκόλα.

"Ὅταν ὁ Εὐρυσθέας τὸ εἶδε, τρόμαξε τόσο πολὺ, ποῦ ἔτρεξε καὶ κρύφτηκε μέσα σ' ἕνα πιθάρι.

8. ΠΕΜΠΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΟΙ ΣΤΥΜΦΑΛΙΔΕΣ ΟΡΝΙΘΕΣ

Ἡ λίμνη Στυμφαλία ἦταν στήν Κυλλήνη, ἓνα βουνό κοντά στήν Κόρινθο. Ἐκεῖ φώλιαζαν κάτι μεγάλα πουλιά μέ σιδερένιες μύτες· λέρωναν ὄλο τὸν τόπο γύρω, ρήμαζαν τὰ χωράφια, ἔτρωγαν ἀκόμα κι ἀνθρώπους. Ὁ Εὐρυσθέας λοιπὸν πρόσταξε πάλι τὸν Ἡρακλῆ νὰ σκοτώσῃ αὐτὰ τὰ πουλιά, πού τὰ ἔλεγαν **Στυμφαλίδες ὄρνιθες**.

Ὅταν ὁμοῦς ὁ Ἡρακλῆς ζύγωσε στή λίμνη, εἶδε πὼς ἦταν ἀδύνατο νὰ φτάσῃ ὡς τίς κρυψῶνες τους, τόσο πυκνές ἦταν οἱ καλαμιές καί τὰ βουρλα πού τὴ σκέπαζαν. Στεκόταν στενοχωρημένος καί δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Ἡ Ἀθηνᾶ ὁμοῦς, πού πάντοτε τὸν προστάτευε, τοῦ ἔδωσε δυὸ χάλκινα κρόταλα· ὁ Ἡρακλῆς ἄρχισε νὰ τὰ χτυπάῃ δυνατά· τὰ πουλιά πετάχτηκαν μὲς ἀπὸ τὰ βουρλα κι ἐκεῖνος τὰ σκότωσε εὐκόλα μέ τίς φαρμακερές του σαίτες.

Ἐλεγαν ὁμοῦς πὼς μερικά ἀπὸ τὰ πουλιά ξέφυγαν καί πέταξαν σ' ἓνα μακρινὸ νησί. Μὰ κι ἐκεῖ, ὅταν ἤθελαν νὰ τὰ διώξουν οἱ ἀνθρώποι, χτυποῦσαν σιδερικά καί τὰ πουλιά ἔφευγαν σὰν τρελά, γιατί νόμιζαν πὼς ἔρχεται πάλι ὁ Ἡρακλῆς.

9. ΕΚΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΟΙ ΣΤΑΒΛΟΙ ΤΟΥ ΑΥΓΕΙΑ

Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἦταν μονάχα παλικάρι· τὸ κατόρθωμα, πού θὰ σᾶς διηγηθοῦμε τώρα, δείχνει πὼς ἦταν καί πολὺ ἔξυπνος.

Μιά μέρα ὁ Εὐρυσθέας τὸν πρόσταξε νὰ πάῃ νὰ καθάρισῃ τοὺς στάβλους τοῦ Αὐγεία. Αὐτὸς ὁ Αὐγείας ἦταν βασιλιάς στήν Ἡλεία κι εἶχε ἀμέτρητα κοπάδια· κανένας ὁμοῦς δὲν καθάριζε τοὺς στάβλους του κι εἶχε μαζευτῆ βουνὸ ἢ κοπριά.

Ὁ Αὐγείας ἔταξε τοῦ Ἡρακλῆ τὰ μισὰ του κοπάδια, ἂν κατάφερνε νὰ παστρέψῃ τοὺς στάβλους του. Τότε ὁ Ἡρακλῆς γκρέμισε τὸν τοῖχο, ἔστριψε τὰ νερὰ τῶν κοντινῶν ποταμιῶν, τοῦ Ἀλφειοῦ καί τοῦ Πηνειοῦ, καί τὸ ὀρμητικὸ ρέμα τους συνεπῆρε τὴν κοπριά.

Ἐπὶστερὰ ὁ Αὐγείας δὲν κράτησε τὸ λόγο του κι ἔδιωξε τὸν Ἡρακλῆ χωρὶς νὰ τοῦ δώσῃ ὄ,τι τοῦ εἶχε τάξει. Ἀργότερα ὁμοῦς ὁ Ἡρακλῆς βρῆκε εὐκαιρία καί τὸν τιμῶρησε.

10. ΕΒΔΟΜΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—Ο ΤΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ Κρήτη ἦτανε τότε ἓνα δυνατὸ καὶ πλούσιο νησί κι εἶχε ἓναν ξακουσμένον βασιλιά, τὸ **Μίνωα**.

Μιὰ μέρα ὁ Μίνωας ζήτησε ἀπὸ τὸν Ποσειδῶνα νὰ τοῦ στείλῃ ἓνα ζῶο ἀπὸ τὴ θάλασσα κι αὐτὸς θὰ τοῦ τὸ θυσιάσῃ. Πραγματικά, βγῆκε ἀμέσως ἀπὸ τὴ θάλασσα ἓνας ταῦρος. Τόσο πολὺ τοῦ ἄρεσε τοῦ Μίνωα ὁ ταῦρος, ποῦ λυπήθηκε νὰ τὸν σκοτώσῃ καὶ ξέχασε τὸ τάξιμό του. Ὁ Ποσειδῶνας ὅμως θύμωσε κι ἔκανε τὸν ταῦρο ν' ἀγριέψῃ τόσο, ποῦ κανένας δὲν μπορούσε νὰ τὸν πλησιάσῃ. Γύριζε λοιπὸν στὶς πολιτεῖες καὶ στὶς ἐξοχὲς τῆς Κρήτης καὶ ρῆμαζε ὅ,τι ἔβρισκε μπροστά του.

Ὁ Εὐρυσθέας πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πιάσῃ τὸν ταῦρο τῆς Κρήτης. Ὁ Ἡρακλῆς κατέβηκε στὸ νησί καὶ παρουσιάστηκε στὸ Μίνωα.

—Μοῦ δίνεις τὴν ἄδεια νὰ πιάσω τὸν ταῦρο καὶ νὰ τὸν πάρω μαζί μου; ρώτησε τὸ Μίνωα.

Ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελε ὁ Μίνωας νὰ γλιτώσῃ τὸ νησί του ἀπὸ τίς καταστροφές. Ὁ Ἡρακλῆς λοιπὸν κυνήγησε τὸν ταῦρο, τὸν ἔφτασε, πάλεψε σκληρὰ μαζί του καὶ στὸ τέλος τὸν ἔδεσε, τὸν ἔβαλε στὸ καράβι του καὶ τὸν πῆγε στὸν Εὐρυσθέα. Ὁ Εὐρυσθέας ὅμως ἄφησε πάλι τὸν ταῦρο ἐλεύθερο κι ἐκεῖνος πέρασε τὸν Ἴσθμὸ καὶ πῆγε στὸ Μαραθῶνα, ὅπου ἄρχισε νὰ ρημάζῃ τὸν τόπο.

Ἀργότερα τὸν ἔπιασε ἓνας ἄλλος ἥρωας, ὁ Θησεύς, καὶ τὸν θυσίασε αὐτὸς στὸν Ποσειδῶνα.

11. ΟΓΔΟΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΔΙΟΜΗΔΗ

Στὴ Θράκη ἦταν ἓνας σκληρὸς βασιλιάς, ὁ Διομήδης. Αὐτὸς εἶχε τέσσερα ἄλογα, τόσο ἄγρια, ποῦ ἔτρωγαν ἀνθρώπους. Τὰ εἶχαν δεμένα σὲ χάλκινα παχυνὰ μὲ σιδερένιες ἀλυσίδες καὶ τοὺς ἔριχναν νὰ φᾶνε τοὺς ξένους, ποῦ τύχαινε νὰ περνᾶν ἀπὸ τὴ Θράκη.

Ὁ Ἡρακλῆς ἔφτασε στὴ Θράκη, μὲ τὴν προσταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα, πῆγε ἴσια στοὺς στάβλους, σκότωσε τοὺς φύλακες,

καί τ' ἄλογα τὸν ἀκολούθησαν ἡμερα σὰν ἄρνια. Ὁ Διομήδης μάζεψε τὸ στρατό του καὶ κυνήγησε τὸν Ἡρακλῆ καὶ τοὺς συντρόφους πού εἶχε μαζί του. Ἐγινε μεγάλη μάχη καὶ στὸ τέλος ὁ Ἡρακλῆς νίκησε, ἔπιασε τὸ Διομήδη καὶ τὸν σκότωσε.

12. ΕΝΑΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—Η ΖΩΝΗ ΤΗΣ ΙΠΠΟΥΛΤΗΣ

Στὴ Μικρασία ζοῦσαν κάτι γενναῖες καὶ δυνατὲς γυναῖκες, πού πολεμοῦσαν σὰν ἄντρες καὶ τὶς ἔλεγαν **Ἀμαζόνες**. Ἡ βασίλισσά τους, ἡ Ἴππολύτη, εἶχε μιὰ πολύτιμη ζώνη, πού τῆς τὴν εἶχε χαρίσει ὁ θεὸς Ἄρης.

Ἡ Ἀδμήτη, ἡ κόρη τοῦ Εὐρυσθέα, ἄκουσε γιὰ τὴ ζώνη τῆς Ἴππολύτης κι εἶπε στὸν πατέρα της πὼς τὴ θέλει. Φυσικὰ ὁ Εὐρυσθέας ἔστειλε ἀμέσως τὸν Ἡρακλῆ νὰ τὴ φέρη.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε μαζί του κι ἄλλους ἥρωες καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴ χώρα τῶν Ἀμαζόνων. Ἀμα ἔφτασαν ἐκεῖ, πῆγαν στὴν Ἴππολύτη καὶ τῆς ἐζήτησαν τὴ ζώνη. Ἐκείνη εἶπε πὼς θὰ τοὺς τὴ δώσει, κρυφὰ ὅμως μάζεψε τὶς Ἀμαζόνες κι ἐτοίμασθηκε γιὰ πόλεμο. Ἐγινε μάχη κι οἱ ἥρωες ἀναγκάστηκαν νὰ πολεμήσουν σκληρὰ μὲ τὶς γενναῖες Ἀμαζόνες. Στὸ τέλος ὅμως τὶς ἐνίκησαν κι ὁ Ἡρακλῆς σκότωσε τὴν Ἴππολύτη καὶ τῆς πῆρε τὴ ζώνη της.

13. ΔΕΚΑΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΟΙ ΑΓΕΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΗΡΥΟΝΗ

Κατόπι ὁ Εὐρυσθέας πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ φέρη τὶς ἀγελάδες τοῦ Γηρυόνη.

Ὁ Γηρυόνης ἦταν ἓνας γίγαντας μὲ τρία κεφάλια· ζοῦσε στὴν Ἀφρική κι εἶχε ἓνα κοπάδι ὠραῖες ἀγελάδες, πού τὶς φύλαγε ἓνας βοσκὸς κι ὁ σκύλος του ὁ Ὄρθρος, ἓνα σωστὸ θηρίο.

Ὁ Ἡρακλῆς περπάτησε μῆνες κι ἔφτασε ἐκεῖ πού χωρίζεται ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀφρική μὲ μιὰ στενὴ θάλασσα. Μὰ δὲν εἶχε βάρκα νὰ περάσῃ καί, σὰ νὰ μὴν τὸν ἔφτανε αὐτό, τὸν ἔκαιγε κι ὁ Ἥλιος. Θύμωσε τότε ὁ Ἡρακλῆς, τέντωσε τὸ τόξο

του κι ἔριξε μιὰ σαῖτα στὸν Ἥλιο. Ὁ Ἥλιος τότε θαύμασε τὴν παλικαριά του καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰ χρυσή βάρκα· μ' αὐτὴν ὁ Ἡρακλῆς βγῆκε στὴν ἀκρογιαλιά τῆς Ἀφρικῆς. Ἐκεῖ ἔχτισε δυὸ κολόνες, γιὰ νὰ δείχνουν τὸ μέρος ποῦ πέρασε. Ἀπὸ τότε τὸ στενὸ ἐκεῖνο λέγεται **Ἡράκλειες Στῆλες**.

Ἐπειτα ἔφαξε καὶ βρῆκε τὸ κοπάδι τοῦ Γηρυόνη. Σκότωσε τὸ βοσκὸ καὶ τὸ σκύλο, μὰ τότε ἔτρεξε ὁ ἴδιος ὁ Γηρυόνης νὰ γλιτώσῃ τὶς ἀγελάδες του· πάλεψαν ὥρα πολλή, κι ὁ Ἡρακλῆς σκότωσε τὸ γίγαντα καὶ πῆρε τὶς ἀγελάδες. Μὲ τὴ χρυσή βάρκα πέρασε πάλι τὸ στενὸ κι ἔπειτα ἔδωσε πίσω τὴ βάρκα στὸν Ἥλιο. Τὶς ἀγελάδες τὶς πῆγε στὸν Εὐρύσθεα κι αὐτὸς τὶς θυσίασε στὴν Ἥρα.

14. ΕΝΔΕΚΑΤὸ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—ΤΑ ΜΗΛΑ ΤΩΝ ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ

Μακριὰ στὴ Δύση ζοῦσαν τρεῖς χαριτωμένες Νεραίδες, ποῦ τὶς ἔλεγαν **Ἐσπερίδες**. Αὐτὲς εἶχαν ἓνα θαυμαστὸ δέντρο, μιὰ μηλιά ποῦ ἔκανε χρυσὰ μῆλα. Τὴ μηλιά τὴ φύλαγε ἓνας ἄγριος δράκοντας.

Μιὰ μέρα ὁ Εὐρύσθεας εἶπε στὸν Ἡρακλῆ:

—Νὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρῃς τὰ χρυσὰ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων.

Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἤξερε ποῦ βρίσκονταν οἱ Ἐσπερίδες. Σκέφτηκε τότε νὰ ρωτήσῃ τὸ γερο-Νηρέα, ποῦ ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς θαλασσινοὺς θεοὺς. Κατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιά καὶ βρῆκε τὸ Νηρέα ποῦ λιαζόταν. Ὁ Νηρέας σηκώθηκε νὰ φύγῃ, μὰ ὁ Ἡρακλῆς τὸν ἄρπαξε μὲ τὰ γερά του χέρια καὶ δὲν τὸν ἄφηνε. Ὁ Νηρέας εἶχε τὴ δύναμη ν' ἀλλάζῃ ὄψη: ἔγινε φωτιά, ὕστερα θηρίο, ὕστερα ψάρι, ὕστερα νερό. Τίποτα! Ὁ Ἡρακλῆς τὸν κρατοῦσε σφιχτά. Στὸ τέλος ὁ Νηρέας τοῦ εἶπε:

—Εἶσαι πιὸ δυνατὸς ἀπὸ μένα. Τί γυρεύεις;

—Θέλω νὰ μοῦ πῆς ποῦ βρίσκονται τὰ χρυσὰ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ἡρακλῆς.

—Θὰ πᾶς κατὰ τὴ Δύση· θὰ περπατήσῃς ὥσπου νὰ φτάσῃς στὸ μέρος ποῦ ἑνώνεται ὁ οὐρανὸς μὲ τὴ γῆ. Ἐκεῖ θὰ βρῆς τὸν **Ἄτλαντα**, ἓνα γίγαντα ποῦ βαστάει στοὺς ὤμους του τὸν οὐρανό, γιὰ νὰ μὴν πέσῃ καὶ πλακώσῃ τὴ γῆ. Αὐτὸς θὰ σὲ βοηθήσῃ

Ὁ Ἡρακλῆς περπάτησε, περπάτησε, ὥσπου βρῆκε τὸν Ἄτλαντα καὶ τοῦ εἶπε τί ζητοῦσε.

—Κράτησέ μου μιὰ στιγμή τὸν οὐρανό, εἶπε ὁ Ἄτλαντας, κι ἐγὼ θὰ πάω νὰ σοῦ φέρω τὰ μῆλα.

Κι ἀλήθεια, ὁ Ἄτλαντας κατάφερε τὶς Ἑσπερίδες, ποὺ ἦταν ἀνιψιές του, νὰ τοῦ δώσουν τρία μῆλα καὶ τὰ πῆγε στὸν Ἡρακλῆ. Τῆ στιγμή ὅμως ποὺ θὰ τοῦ τὰ ἔδινε, μετάνιωσε.

—Δέ θὰ σοῦ τὰ δώσω τὰ μῆλα, τοῦ εἶπε. Θὰ μείνης νὰ κρατᾶς ἐσὺ τὸν οὐρανὸ ἀπὸ δῶ κι ἔμπρός. Βαρέθηκα νὰ τὸν κρατᾶω τόσα χρόνια.

Ὁ Ἡρακλῆς θύμωσε, μὰ δὲν τὸ ἔδειξε.

—Σύμφωνοι, ἀποκρίθηκε. Μονάχα, πιάσε μιὰ στιγμή τὸν οὐρσνό, ὥσπου νὰ φτιάσω μιὰ κουλούρα καὶ νὰ τῆ βάλω στοὺς ὤμους μου, γιὰ νὰ μὴ μὲ κόβῃ τὸ βάρος.

Ὁ Ἄτλαντας τὸ πίστεψε κι ἐκράτησε τὸν οὐρανό.

Τότε ὁ Ἡρακλῆς πῆρε τὰ μῆλα κι ἔφυγε λέγοντας :

—Ἦθελες νὰ μὲ γελάσης, Ἄτλαντα, μὰ τὴν ἔπαθες !

Ἔστερα πῆγε τὰ μῆλα στὸν Εὐρυσθέα.

15. ΔΩΔΕΚΑΤΟ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑ.—Ο ΗΡΑΚΛΗΣ ΚΑΤΕΒΑΙΝΕΙ ΣΤΟΝ ΑΔΗ

Στὸ τέλος ὁ Εὐρυσθέας, ποὺ ἤθελε μὲ κάθε τρόπο νὰ καταστρέψῃ τὸν Ἡρακλῆ, τὸν ἔστειλε νὰ τοῦ φέρῃ τὸν **Κέρβερο**. Αὐτὸς ἦταν ἓνας φοβερὸς σκύλος μὲ τρία κεφάλια, ποὺ φύλαγε στὴν πόρτα τοῦ Ἄδη, μὴν τύχη καὶ βγοῦν ἔξω οἱ ψυχές τῶν πεθαμένων.

Ὁ Ἡρακλῆς κατέβηκε στὸ ἀκρωτήριο Ταίναρο, στὴν κάτω ἄκρη τῆς Πελοποννήσου, ὅπου ἦταν μιὰ βαθιὰ μαύρη τρύπα, ἢ εἴσοδος τοῦ Ἄδη. Ἀπὸ κεῖ μῆκε στὸν Κάτω Κόσμο κι οἱ ψυχές τρόμαξαν μόλις τὸν εἶδαν. Παρουσιάστηκε στὸν Πλούτωνα, τὸ θεὸ τοῦ Ἄδη, καὶ τοῦ ζήτησε τὸν Κέρβερο, γιὰ νὰ τὸν πάῃ στὸν Εὐρυσθέα.

—Νὰ σοῦ τὸν δώσω, εἶπε ὁ Πλούτωνας, ἀλλὰ πρέπει πρῶτα νὰ παλέψῃς μαζί του χωρὶς ὅπλα καὶ νὰ τὸν νικήσης.

Ὁ Ἡρακλῆς τυλίχθηκε σφιχτὰ μὲ τὸ λιονταρίσιο δέρμα ποῦ φοροῦσε, πάλεψε μὲ τὸ θηρίο, τὸ νίκησε καὶ τὸ πῆγε στὸν Εὐρυσθέα. Ὁ Εὐρυσθέας τρόμαξε πολὺ, σὰν εἶδε τὸν Κέρβερο, καὶ τοῦ εἶπε :

--Πάρ' τον γρήγορα ἀπ' ἐδῶ !

Ὁ Ἡρακλῆς τὸν κατέβασε πάλι στὸν Ἄδη καὶ τὸν παράδωσε στὸν Πλούτωνα.

16. Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

Ὁ Ἡρακλῆς ἔκανε πολλὰ κατορθώματα ἀκόμα. Ὅπως τοῦ εἶχε πῆ ἡ Ἀρετή, τ' ὄνομά του ἔγινε ξακουστό ἀπὸ Ἄνατολὴ σὲ Δύση κι ὅλος ὁ κόσμος τὸν εὐλογοῦσε.

Ἀνάμεσα στ' ἄλλα, ὁ Ἡρακλῆς πολέμησε καὶ νίκησε τοὺς Κενταύρους. Οἱ Κένταυροι ἦτανε κάτι ἄγρια πλάσματα, ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω ἄλογα, ἀπὸ τὴ μέση καὶ πάνω ἄνθρωποι· γύριζαν ἐδῶ κι ἐκεῖ κι ἔκαναν συνήθως κακὸ στοὺς ἀνθρώπους. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς, ποῦ τὸν ἔλεγαν Νέσσο, ἔγινε αἰτία νὰ πεθάνη ὁ Ἡρακλῆς.

Αὐτὸς ὁ Νέσσος ζοῦσε κοντὰ σ' ἓνα ποτάμι καὶ περνοῦσε ἀπὸ τὰ βαθιὰ νερά τοὺς ταξιδιώτες. Μιὰ μέρα βρέθηκε ἐκεῖ κι ὁ Ἡρακλῆς μὲ τὴ γυναίκα του τὴ Δηϊάνειρα. Ὁ Νέσσος πῆρε πρῶτα τὴ Δηϊάνειρα γιὰ νὰ τὴν περάσῃ. Μόλις προχώρησε ὅμως λίγο, ἤθελε νὰ τὴν ἀρπάξῃ καὶ νὰ φύγῃ. Τότε ἡ Δηϊάνειρα ἔβαλε τίς φωνές κι ὁ Ἡρακλῆς ἔριξε μιὰ ἀπὸ τίς φαρμακερές του σαῖτες καὶ σκότωσε τὸ Νέσσο. Αὐτὸς ὅμως, προτοῦ πεθάνῃ, εἶπε στὴ Δηϊάνειρα :

--Βάψε ἓνα πουκάμισο τοῦ Ἡρακλῆ στὸ αἷμα μου καὶ ἅμα δῆς καμιὰ φορὰ πῶς δὲ σ' ἀγαπάει, δῶσ' του το νὰ τὸ φορέσῃ· τότε θὰ σ' ἀγαπήσῃ πάλι, γιατί τὸ αἷμα μου εἶναι μαγικό.

Ἀργότερα ὁ Ἡρακλῆς πῆγε ταξίδι καὶ θέλησε νὰ κάνῃ μιὰ θυσία στὸ Δία. Ἔστειλε λοιπὸν ἓναν ὑπηρέτη νὰ τοῦ φέρῃ ἀπὸ τὸ σπίτι του καθαρὸ πουκάμισο, γιατί ἔπρεπε νὰ εἶναι κανέννας καθαρός, ἅμα θυσίαζε στοὺς θεοὺς.

Ὁ ὑπηρέτης ὅμως, ὅταν εἶδε τὴ Δηϊάνειρα, τῆς εἶπε πῶς ὁ Ἡρακλῆς θέλει νὰ τὴν ἀφήσῃ, κι ἐκείνη τοῦ ἔστειλε τὸ πουκάμισο, ποῦ τὸ εἶχε βάψει μὲ τὸ αἷμα τοῦ Νέσσου. Ὁ Ἡρακλῆς τὸ φόρεσε, μὰ σὲ λίγο τὸ πουκάμισο κόλλησε στὸ κρέας του κι ἄρχισε νὰ τὸν καίῃ. Ὅσο κι ἂν προσπάθησε νὰ τὸ βγάλῃ, δὲν μπόρεσε, γιατί τὸ αἷμα τοῦ Κένταυρου ἦταν φαρμακερό.

Ἐπειδὴ πονοῦσε πολὺ, ἔβαλε ν' ἀνάψουν μιὰ μεγάλη φωτιά κι ἀνέβηκε πάνω γιὰ νὰ καίῃ. Τότε ὅμως ὁ Δίας ἔστειλε ἕνα σύννεφο, ποῦ τὸν σήκωσε καὶ τὸν πῆγε στὸν Ὀλυμπο. Ἐκεῖ ἔγινε ἀθάνατος κι ἡ Ἥρα, ποῦ ἔπαψε πιά νὰ τὸν κατατρέχει, τοῦ ἔδωσε γυναίκα τὴν ὁμορφὴ κόρη της, τὴν Ἥβη, τὴ θεὰ τῆς νιότης. Κι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἔχτισαν βωμοὺς καὶ ναοὺς καὶ τὸν τιμοῦσαν σὰ θεό.



Ο Θ Η Σ Ε Α Σ

1. ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΔΙΛΑ

Ὁ Αἰγέας ἦταν βασιλιάς τῆς Ἀθήνας. Εἶχε παντρευτῆ δυὸ φορές, μὰ καὶ τίς δυὸ δὲν ἔκανε παιδιά. Ἐπιτέλους οἱ θεοὶ τὸν συμβούλεψαν νὰ πάη στὴν Τροιζήνα καὶ νὰ παντρευτῆ τὴν κόρη τοῦ βασιλιά Πιθέα, τὴν Αἶθρα.

Ὁ Αἰγέας ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπαν. Παντρεύτηκε τὴν Αἶθρα, κι ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ γυρίσῃ στὸν τόπο του, τὴν πῆρε καὶ τὴν πῆγε σ' ἓνα λόφο ἔξω ἀπὸ τὴν Τροιζήνα. Ἐκεῖ ἄφησε τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθὶ του, ἀφοῦ κύλησε πάνω τους ἓνα θεόρατο βράχο. Ἐπειτα εἶπε στὴ γυναίκα του :

— Ὅταν κάνῃς παιδί κι εἶναι ἀγόρι, νὰ τὸ μεγαλώσῃς μὲ προσοχὴ κι ὅταν γίνῃ δεκαξέι χρονῶν, νὰ τὸ φέρῃς ἐδῶ καὶ νὰ τὸ βάλῃς νὰ κυλήσῃ τὸ βράχο· ἂν τὰ καταφέρῃ, ἄς πάρῃ τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθὶ μου κι ἄς ἔρθῃ στὴν Ἀθήνα νὰ μὲ βρῇ.

Ἔτσι κι ἔγινε : ἡ Αἶθρα γέννησε ἀγόρι καὶ τὸ ἔβγαλε Θησέα· τὸ μεγάλωσε μὲ πολλὰς φροντίδες γιὰ νὰ τὸ κάνῃ γενναῖο καὶ δυνατὸ παλικάρι.

Κάποτε πῆγε ὁ Ἡρακλῆς στὴν Τροιζήνα κι ἄφησε τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ, ποῦ φοροῦσε πάντα, στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ· ὁ Θησέας, ποῦ ἦταν τότε τόσοσ δὰ μικρούλης, τὸ πῆρε γι' ἀληθινὸ λιοντάρι καί, χωρὶς νὰ φοβηθῇ καθόλου, ἄρπαξε ἓνα ξύλο κι ἔτρεξε νὰ τὸ σκοτώσῃ.

Ὅταν ἔγινε δεκαξέι χρονῶν ὁ Θησέας, ἡ μητέρα του τὸν πῆγε στὸ λόφο καὶ τοῦ εἶπε τὴν παραγγελία τοῦ πατέρα του. Ἐκεῖνος τότε ἄρπαξε τὸ βράχο καὶ τὸν σήκωσε σὰ νὰ ἦταν πούπουλο. Ἐπειτα πῆρε τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθὶ καὶ ρώτησε τὸν παππού του, πῶς ἦταν καλύτερα νὰ πάη στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ τὴ στεριά ἢ ἀπὸ τὴ θάλασσα.

— Νὰ πᾶς μὲ καράβι, παιδί μου, ἀποκρίθηκε ὁ Πιθέας, γιὰτὶ ἡ στεριά εἶναι γεμάτη θηρία καὶ ληστές.

— Μὰ τότε πρέπει νὰ πάω ἀπὸ τὴ στεριά, γιὰ νὰ ξεκαθαρίσω τὸν τόπο, εἶπε ὁ Θησέας, καὶ ξεκίνησε πεζός.

Στό δρόμο του συνάντησε, αλήθεια, πολλούς ληστές. Οί πίο φοβεροί ήταν τέσσερες.

‘Ο **Περιφήτης**, πού σκότωνε τούς διαβάτες με τὸ ρόπαλό του.

‘Ο **Σίνης**, πού τούς ἔδενε τὸ ἓνα πόδι ἀπὸ τὴν κορφή ἑνὸς πεύκου, τὸ ἄλλο πόδι ἀπὸ τὴν κορφή ἑνὸς ἄλλου πεύκου κι ἔπειτα ἄφηνε τὶς δύο κορφές νὰ ξαναπᾶνε στὴ θέση τους κι οἱ ἄνθρωποι σκίζονταν στὰ δύο.

‘Ο **Σκίρωνας**, πού παραμόνευε σ’ ἓνα βράχο πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα· σήμερα τὸ μέρος αὐτὸ τὸ λένε Κακὴ Σκάλα. ‘Ο Σκίρωνας ἔβαζε τούς διαβάτες νὰ τοῦ πλύνουν τὰ πόδια καὶ με μιὰ κλωτσιὰ τούς πετοῦσε ἀπὸ ψηλά στὴ θάλασσα· ἐκεῖ τούς ἔτρωγε μιὰ μεγάλη χελώνα.

‘Ο **Προκρούστης**, πού ξάπλωνε τούς διαβάτες σ’ ἓνα κρεβάτι, κι ὅποιοι τοῦ περίσσευαν τὰ πόδια, τοῦ τὰ ἔκοβε γιὰ νὰ κοντύνουν, κι ὅποιοι τοῦ ἦταν κοντά, τοῦ τὰ τραβοῦσε γιὰ νὰ μακρύνουν. ‘Ολους αὐτοὺς ὁ Θησέας τούς σκότωσε με τὸν ἴδιο τρόπο πού σκότωναν κι ἐκεῖνοι τὸν κόσμο. Ξεκαθάρισε ἀκόμα τὸν τόπο ἀπὸ τὰ θηρία κι ἔτσι, ὅταν ἔφτασε στὴν Ἀθήνα, ὅλοι μιλοῦσαν γι’ αὐτὸν με θαυμασμό.

‘Ο Αἰγέας ἄκουσε γιὰ τὸν ὄμορφο κι ἀτρόμητο ξένο, πού εἶχε κάνει τόσα καλὰ στὴ χώρα, καὶ τὸν κάλεσε νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Φανταστῆτε πιά τὴ χαρὰ του, ὅταν εἶδε τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πέδιλα καὶ κατάλαβε πὼς ἦταν ὁ γιὸς του!

2. Ο ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

‘Ο Μίνωας, ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης, εἶχε κάποτε νικήσει τούς Ἀθηναίους στὸν πόλεμο καὶ τούς ὄρισε μιὰ σκληρὴ τιμωρία: κάθε χρόνο ἔπρεπε νὰ διαλέξουν με κλῆρο ἑπτὰ νέους καὶ ἑπτὰ νέες τῆς Ἀθήνας καὶ νὰ τοὺς στείλουν στὴν Κρήτη. ‘Ο Μίνωας τούς ἔριχνε σὲ μιὰ σκοτεινὴ σπηλιά, πού εἶχε τόσους διαδρόμους καὶ στριφογυρίσματα ὥστε, ἅμα ἔμπαινε κανένας μέσα, ἦταν ἀδύνατο νὰ βρῆ τὸ δρόμο γιὰ νὰ βγῆ ξανά. Τὴ σπηλιά τὴν ἔλεγαν Λαβύρινθο κι ἐκεῖ μέσα ζοῦσε ἓνα φοβερὸ τέρας, μισὸ τέρας καὶ μισὸ ἄνθρωπος, ὁ **Μινώ-**

ταυρος. Αὐτὸς ἔτρωγε τὰ παλικάρια καὶ τὶς κοπέλες· καὶ κανένας δὲν τοῦ εἶχε γλιτώσει ὡς τότε.

Ἐκείνη τῆ χρονιά, ὅταν ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ φύγη τὸ καράβι γιὰ τὴν Κρήτη κι ἔκλαιγε ὅλη ἡ Ἀθήνα, ὁ Θησέας ζήτησε νὰ πάη κι αὐτὸς μαζί. Τοῦ κάκου τὸν παρακαλοῦσε ὁ Αἰγέας νὰ λυπηθῆ τὰ νιάτα του καὶ νὰ μὴν πάη. Ὁ Θησέας δὲν ἄλλαξε γνώμη, παρὰ μπῆκε στὸ καράβι, ποῦ εἶχε ὀλόμαυρο πανί. Τότε ὁ πατέρας του τοῦ ἔδωσε κι ἓνα πανὶ ἄσπρο καὶ τοῦ εἶπε :

—“Ἄν τύχη καὶ γυρίσης ζωντανός, παιδί μου, βάλε στὸ καράβι τὸ ἄσπρο πανί, γιὰ νὰ τὸ δῶ κι ἐγὼ ἀπὸ μακριὰ ποῦ θὰ ἴσχηται καὶ νὰ ἡσυχάσω.

Ὅταν ἔφτασαν στὴν Κρήτη, ὁ Θησέας ζήτησε ἀπὸ τὸ Μίνωα νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ μπῆ πρῶτος αὐτὸς στὸ Λαβύρινθο. Ὁ βασιλιάς τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια κι ὅλοι στὸ παλάτι θαύμασαν



Ὁ Θησέας σκοτώνει τὸ Μινώταυρο

τὴν παλικαριά του καὶ τὸν λυπόνταν ποῦ θὰ πῆγαινε χαμένος. Τὸν λυπήθηκε καὶ ἡ Ἀριάδνη, ἡ κόρη τοῦ Μίνωα, κι ἀποφάσισε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Τοῦ ἔδωσε κρυφὰ ἓνα κουβάρι κλωστή καὶ

του εἶπε νὰ τὸ δέσῃ στὴν εἴσοδο τοῦ Λαβύρινθου καὶ νὰ τὸ ξετυλίγῃ ὅσο προχωροῦσε. "Ἄν κατάφερνε μὲ τὸ καλὸ νὰ σκοτώσῃ τὸ Μινώταυρο, ἄς ξανατύλιγε τὸ κουβάρι καὶ θὰ ἔβγαινε πάλι στὴν εἴσοδο.

Ὁ Θησεῆς ἔκανε ὅπως τοῦ εἶπε ἡ Ἀριάδνη. Κρατώντας τὴν κλωστή, μπῆκε βαθιὰ μέσα στοῦ Λαβύρινθο, βρῆκε τὸ πεινασμένο κι ἀγριεμένο θηρίο, πάλεψε πολλὴ ὥρα μαζί του καὶ στὸ τέλος τὸ νίκησε καὶ τὸ σκότωσε. "Ὑστερα, τυλίγοντας τὸ κουβάρι κι ἀκολουθώντας τὴν κλωστή, βγῆκε ἀπὸ τὴ σπηλιά.

Τόση ἐντύπωση ἔκαμε τὸ κατόρθωμα τοῦ Θησεῆα στὸ Μίνωα, ὥστε τὸν ἄφησε νὰ φύγῃ μαζί μὲ τοὺς συντρόφους του κι ἀπὸ τότε δὲν ξανάστειλαν οἱ Ἀθηναῖοι φόρο στὴν Κρήτη.

Στὸ ἀναμεταξύ ὁ Αἰγέας κατέβαινε κάθε μέρα στὸ γιαλὸ καὶ καθισμένος σ' ἓνα βράχο περίμενε μὲ λαχτάρια νὰ γυρίσῃ τὸ καράβι. Μιὰ μέρα φάνηκε ἀπὸ μακριὰ ἓνα μικρὸ σημάδι. Ὁ Αἰγέας προσπάθησε νὰ ξεχωρίσῃ τί χρῶμα εἶχε τὸ πανί, μὰ ὁ Θησεῆς, ἀπὸ τὴ χαρὰ του, εἶχε ξεχάσει νὰ τ' ἀλλάξῃ. Εἶδε λοιπὸν ὁ Αἰγέας τὸ κατάρυρο πανί καὶ νόμισε πὼς χάθηκε ὁ γιὸς του. Ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του ἔπεσε στὴ θάλασσα καὶ πνίγηκε. Κι ἀπὸ τότε τὴ θάλασσα αὐτὴ τὴ λένε **Αἰγαῖο πέλαγος**.

3. Ο ΘΗΣΕΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Τὸ καράβι ἄραξε στὸ Φάληρο κι ἔμαθαν οἱ Ἀθηναῖοι τὴ νίκη τοῦ Θησεῆα. Ἡ πολιτεία ὀλόκληρη γιόρταζε χαρούμενη μὰ ὅλοι, καὶ πιὸ πολὺ ὁ Θησεῆς, εἶχαν καὶ μιὰ λύπη, τὸ θάνατο τοῦ Αἰγέα.

"Ἐγινε ὡστόσο ὁ Θησεῆς βασιλιάς κι ἔκανε πολλὰ καλὰ στὴν Ἀθήνα. Μὲ πολέμους καὶ κατορθώματα ἔδιωξε μακριὰ ὅλους τοὺς ἐχθρούς της. Μάζεψε τοὺς ἀνθρώπους, πού ἦταν σκορπισμένοι στὰ δάση καὶ στὶς ἐξοχές, καὶ τοὺς χώρισε σὲ δέκα δήμους· τοὺς ἔβαλε καὶ νόμους, γιὰ νὰ βρῖσκῃ ὁ καθένας τὸ δίκιο του. Καὶ γιὰ νὰ τὰ θυμοῦνται οἱ Ἀθηναῖοι ὅλα αὐτὰ, ὄρισε νὰ γίνεται κάθε χρόνο μιὰ μεγάλη γιορτὴ, τὰ **Παναθήνια**.

Ἀργότερα ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ φέρθηκαν μὲ ἀχαριστία

κι εκείνος θύμωσε κι έφυγε. Πήγε στη Σκύρο, στο βασιλιά Λυκομήδη, πού ήταν φίλος του πατέρα του. 'Ο Λυκομήδης όμως ήταν κακός άνθρωπος. Έπειδή φοβόταν τη δύναμη του Θεσέα, τον πήρε μαζί του, τάχα για περίπατο, σ' έναν ψηλό βράχο και από κεϊ τον έσπρωξε ξαφνικά και τον γκρέμισε.

'Αργότερα οί 'Αθηναίοι μετάνιωσαν για την άχαριστία τους' έστειλαν κι έφεραν στην 'Αθήνα τὰ κόκαλα του Θεσέα, και του έχτισαν έναν ώραϊο ναό, τὸ Θεσεῖο.

Και πίστευαν πώς ὁ ἥρωας δὲν ξεχνούσε τὴν 'Αθήνα' ὅποτε πολεμοῦσαν με ξένους ἐχθρούς, παρουσιαζόταν σάν ἴσκιος ἀνάμεσά τους και πολεμοῦσε κι αὐτὸς για τὴν ἀγαπημένη του πόλη.

Η ΑΛΚΗΣΤΗ

Κάποτε ὁ 'Απόλλωνας εἶχε κάνει κάτι κακό κι ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῆ. 'Ο Δίας λοιπὸν τὸν ἔστειλε νὰ γίνῃ δοῦλος στὴ Θεσσαλία, στὸ νεαρό βασιλιά τὸν Φερῶν, τὸν "Αδμητο.

'Ο "Αδμητος, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸν 'Απόλλωνα, τοῦ φέρθηκε με πολλὴ καλοσύνη κι ἔτσι, ὅταν τελείωσε ὁ καιρὸς τῆς τιμωρίας, ὁ θεὸς θέλησε νὰ τοῦ ξεπληρώσῃ τὸ καλό.

'Εκείνες τὶς ἡμέρες ἴσα ἴσα ὁ "Αδμητος βρισκόταν σὲ μεγάλη στενοχώρια. "Ἦθελε νὰ παντρευτῆ τὴν "Αλκηστη, τὴν ὁμορφὴ και καλὴ κόρη τοῦ Πελία, τοῦ βασιλιά τῆς 'Ιωλκοῦ. Τὴ ζητοῦσαν ὅμως πολλὰ βασιλόπουλα κι ὁ Πελίας θὰ τὴν ἔδινε μονάχα σὲ κεῖνον πού θὰ κατάφερνε νὰ ζέψῃ σ' ἕνα ἀμάξι λιοντάρι μαζί με ἀγριογούρουνο. 'Ο 'Απόλλωνας βοήθησε τότε σ' αὐτὸ τὸν "Αδμητο, κι ἔτσι ἐκεῖνος παντρεύτηκε τὴν "Αλκηστη.

Σὲ λίγον καιρὸ ὅμως ἀρρώστησε ὁ "Αδμητος και κόντευε νὰ πεθάνῃ. "Ἡ "Αλκηστη, πού ἀγαποῦσε πολὺ τὸν ἄντρα τῆς, παρακαλοῦσε μέρα νύχτα τοὺς θεοὺς νὰ τὸν σώσουν, κι οί θεοὶ τῆς εἶπαν πώς, ἂν πεθάνῃ κάποιος ἄλλος με τὴ θέλησή του στὴ θέση τοῦ "Αδμήτου, θὰ σωθῆ ἐκεῖνος.

Κανένας ὅμως δὲ βρισκόταν νὰ δώσῃ τὴ ζωὴ του για τὸν "Αδμητο. 'Ακόμα κι ὁ γέρος πατέρας του κι ἡ γριά μητέρα του ἤθελαν νὰ ζήσουν τὰ λίγα χρόνια πού εἶχαν μπροστά τους.

Τότε ἡ Ἄλκηστη πρόσφερε στους θεούς τὴ δική της ζωή. Σὲ λίγες μέρες ὁ Ἄδμητος ἔγινε καλά κι ἐκείνη πέθανε.

Ὁ Ἄδμητος πῆγε νὰ τρελαθῆ ἀπὸ τὴ λύπη του κι ὅλη ἡ χώρα ἔκλαψε τὴν καλὴ βασίλισσα.



Ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἡ Ἄλκηστη

Ἔτυχε ὁμως τότε νὰ περάσῃ ἀπὸ τῆς Φερές ὁ Ἡρακλῆς. Βρῆκε τὸ παλάτι στὰ μαύρα καὶ τὴν πολιτεία θλιμμένη. Ὄταν ἔμαθε τί εἶχε γινῆ, λυπήθηκε κατάκαρδα τὸ φίλο του τὸν Ἄδμητο. Κατέβηκε ὁ ἴδιος στὸν Ἄδη, πάλεψε μὲ τὸ Χάρο, τοῦ πήρε τὴν Ἄλκηστη καὶ τὴν πῆγε πάλι στὶς Φερές, ὅπου ἔζησε εὐτυχισμένη, μὲ τὸν ἄντρα της καὶ μὲ τὰ παιδιὰ της, πολλὰ χρόνια.

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

1. ΤΟ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟ ΔΕΡΜΑ

Στή Βοιωτία, κοντά στη Θήβα, ήταν μια πλούσια και δυνατή πολιτεία, ο Όρχομενός. Εκεί βασίλευε ο Αθάμας με τη γυναίκα του, τη Νεφέλη. Είχαν και δυο παιδιά, το Φρίξο και την Έλλη.

Πέθανε όμως η Νεφέλη κι ο Αθάμας ξαναπαντρεύτηκε. Ή δεύτερη γυναίκα του, η Ίνώ, δεν αγαπούσε καθόλου τα δυο παιδιά και σκεπτόταν πως να τα βγάλει από τη μέση.

Νά τί σοφίστηκε: "Όταν ήρθε η εποχή που σπέρνουν τα χωράφια, κατάφερε τις γυναίκες του Όρχομενού να καβουρντίσουν κρυφά το σιτάρι, που θα έσπερναν οι άντρες τους. Φυσικά το καβουρντισμένο σιτάρι δε φύτρωνε και μεγάλη πείνα έπεσε στη χώρα. Τότε ο Αθάμας έστειλε ανθρώπους στους Δελφούς, για να πάρουν τη συμβουλή του Απόλλωνα.

Η κακή μητριά όμως, η Ίνώ, έπιασε κρυφά τους ανθρώπους και με πλούσια δώρα τους κατάφερε κι αυτούς να πουν ψέματα στον Αθάμα, πως έπρεπε τάχα να θυσιάση στους θεούς το Φρίξο και την Έλλη και τότε μόνο θα ξαναδώση καρπό ή γη.

Ο Αθάμας λυπήθηκε πάρα πολύ, γιατί αγαπούσε τα παιδιά του. Τί να κάνει όμως, που κάθε μέρα πέθαιναν από την πείνα τόσοι άνθρωποι; Τ' αποφάσισε πιά με βαριά καρδιά.

Μαζεύτηκε λοιπόν όλος ο λαός, κι ο ιερέας έτοιμάστηκε για τη θυσία. Μά εκείνη τη στιγμή η Νεφέλη, η μητέρα των παιδιών, τους έστειλε από τον ουρανό ένα κριάρι φτερωτό με χρυσόμαλλη προβιά: ανέβηκαν και τα δυο στη ράχη του και το κριάρι πέταξε ψηλά και τράβηξε κατά την Ανατολή.

Τα παιδιά πέρασαν στεριές και θάλασσες, χαρούμενα που γλιτώσαν. Όταν όμως έφτασαν στη στενή θάλασσα, που χωρίζει την Εύρωπη από την Ασία, παρακάτω από τη Θράκη, η Έλλη γλίστρησε ξαφνικά από τη ράχη του κριαριού, έπεσε στο νερό και πνίγηκε, χωρίς να προφτάση ο άδερφός της να τη

γλιτώση. Ἀπὸ τότε αὐτὴ ἡ θάλασσα λέγεται Ἑλλήσποντος, δηλαδή θάλασσα τῆς Ἑλλης.



Ὁ Φρίξος καὶ ἡ Ἑλλη

Καταλυπημένος ὁ Φρίξος ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι του. Πέρασε τὴ Μαύρη Θάλασσα, πού τὴν ἔλεγαν τότε Εὐξεινο Πόντο, κι ἔφτασε στὴ χώρα τοῦ βασιλιᾶ Αἰήτη, τὴν Κολχίδα. Ὁ Αἰήτης τὸν καλοδέχτηκε, ἀργότερα μάλιστα τοῦ ἔδωσε γυναίκα μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες του. Ὁ Φρίξος πέθανε στὴν Κολχίδα καὶ τὰ παιδιὰ του γύρισαν στὴν Ἑλλάδα ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια.

Τὸ κριάρι ὅμως τὸ θυσίασε ὁ Φρίξος στὸ Δία καὶ χάρισε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα του στὸν Αἰήτη. Αὐτὸς τὸ κρέμασε ἀπὸ μιὰ βελανιδιά καὶ τοῦ ἔβαλε φύλακα ἓνα θεόρατο δράκοντα, πὺ δὲν κοιμόταν ποτέ.

2. Ο ΠΕΛΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΙΑΣΟΝΑΣ

Κάτω ἀπὸ τὸ Πήλιο, ἐκεῖ πὺ εἶναι σήμερα ὁ Βόλος, ἦταν τὸν παλιὸ καιρὸ ἡ πόλη Ἰωλκός. Βασίλευε ἐκεῖ ὁ Πελλίας, μὰ

ὁ θρόνος δὲν ἦταν δικός του· τὸν εἶχε ἀρπάξει ἀπὸ τὸν ἀδερφό του, τὸν Αἴσωνα.

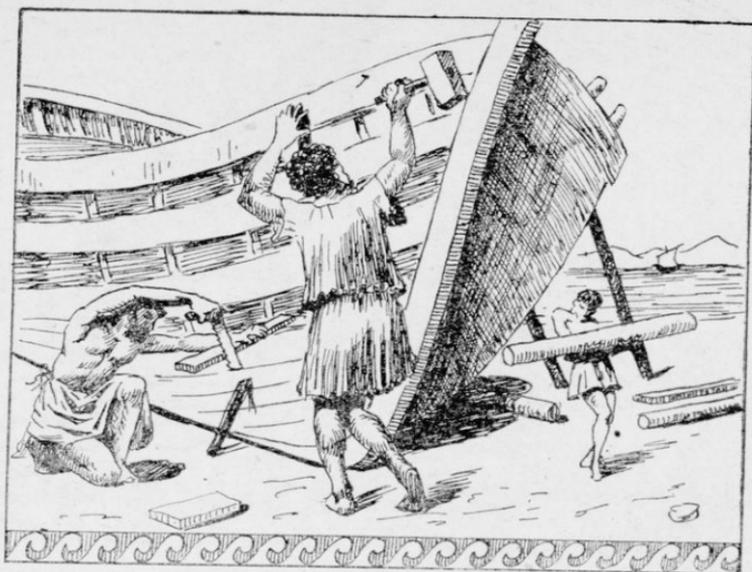
Ὁ Αἴσωνας εἶχε ἓνα γιό, τὸν Ἰάσωνα, πού ἐπειδὴ φοβόταν μὴν τοῦ κάνη κακὸ ὁ Πελίας, τὸν εἶχε στείλει ἀπὸ μικρὸ ψηλὰ στὸ βουνό, στὸ Πήλιο.

Ἐκεῖ στὸ Πήλιο, μέσα στὰ πυκνὰ δάση, ζοῦσαν οἱ Κένταυροι, πού ἦταν μισοὶ ἄνθρωποι καὶ μισοὶ ἄλογα. Ἀνάμεσα τους ζοῦσε κι ἓνας Κένταυρος πού λεγόταν Χείρωνας, Αὐτὸς δὲν ἔμοιαζε μὲ τοὺς ἄλλους Κενταύρους, πού ἦταν κακοί, ἀλλὰ ἦταν καλὸς καὶ σοφός· μάζεψε στὴ σπηλιά του τ' ἀρχοντοπούλα τῆς Ἑλλάδας καὶ τοὺς μάθαινε πῶς νὰ πολεμοῦν, πῶς νὰ κυβερνοῦν τὸν τόπο τους κι ὅ,τι ἄλλο ἤξερε τότε ὁ κόσμος. Ἐκεῖ μεγάλωσε κι ὁ Ἰάσωνας κι ἔγινε ἓνα ἀπὸ τὰ ἄξια παλικάρια τοῦ καιροῦ του.



Ὁ Κένταυρος Χείρωνας

Ὡστόσο ὁ Πελίας δὲν ἦταν ἡσυχος. Φοβόταν πῶς θὰ τιμωρηθῆ κάποτε γιὰ τὸ κακὸ πού εἶχε κάνει τοῦ ἀδερφοῦ του. Ἔστειλε λοιπὸν ἄνθρώπους στοὺς Δελφοὺς, νὰ ρωτήσουν ἀπὸ μέρους του τὸν Ἀπόλλωνα, ἂν θὰ κρατοῦσε τὸ βασιλείο του.



Ἡ Ἀργώ

Ὁ Ἀπόλλωνας ἀποκρίθηκε πὼς ἔπρεπε νὰ φυλάγεται μονάχα ἀπὸ τὸν μονοσάνταλο.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἀκριβῶς, ἔκαναν στὴν Ἰωλκὸ μεγάλες γιορτές γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν Ποσειδῶνα, κι ὁ Πελίας προσκάλεσε τοὺς χωριανοὺς καὶ τοὺς τσοπάνηδες νὰ κατέβουν κι αὐτοὶ στὴν πόλη. Κατέβηκε κι ὁ Ἰάσοντας μαζί με τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ, καθὼς περνοῦσε ἓνα ποτάμι, τοῦ ἔπεσε μέσα τὸ ἓνα του πέδιλο καὶ χάθηκε. Μόλις ὁ Πελίας εἶδε τὸν ξένο, πού φοροῦσε ἓνα μονάχα πέδιλο, κατάλαβε πὼς αὐτὸς ἦταν ὁ μονοσάνταλος. Τὸν φώναξε κοντά του καὶ τὸν ρώτησε :

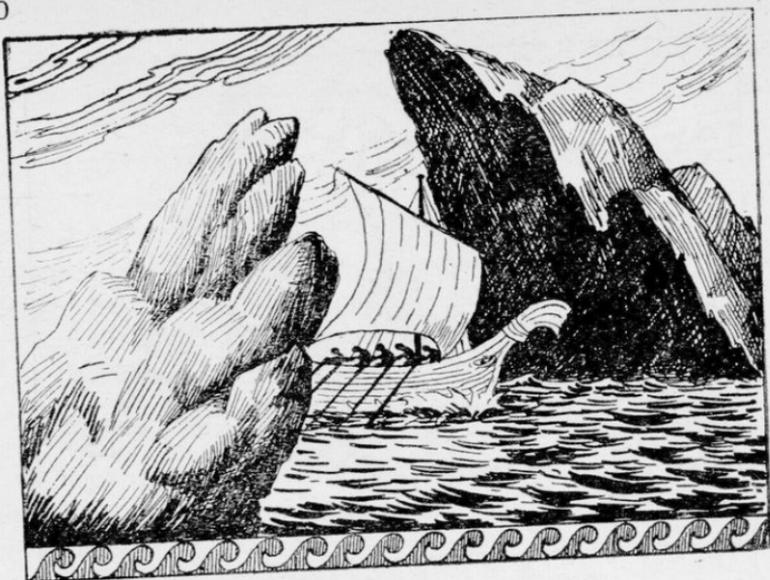
— Ἄν σοῦ ἔλεγε ὁ Ἀπόλλωνας πὼς κάποιος θὰ σέ σκοτώσει κι ἤθελες νὰ τὸν ξεφορτωθῆς, τί θὰ τὸν ἔκανες ;

— Θὰ τὸν ἔστελνα νὰ μοῦ φέρῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, ἀποκρίθηκε ὁ Ἰάσοντας, πού δὲν ἔβαλε κακὸ μὲ τὸ νοῦ του.

Κι ἔτσι ὁ Πελίας τὸν ἔστειλε νὰ φέρῃ τὸ χρυσόμαλλο δέρμα ἀπὸ τὴν Κολχίδα.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΑΡΓΩΣ

Ὁ Ἰάσοντας βρῆκε τὸν Ἄργο, ἓναν ἀπὸ τοὺς γιουὺς τοῦ Φρίξου, πού, ὅπως εἶπαμε, εἶχαν γυρίσει στὴν Ἑλλάδα, κι



Οι Συμπληγάδες

έκείνος με τή συμβουλή τῆς Ἀθηνᾶς ἔκοψε δέντρα ἀπό τὸ Πήλιο κι ἔφτιαξε ἕνα καράβι, πού ὅμοιο μ' αὐτό δὲν εἶχε ξαναγίνῃ ὡς τότε. Τὸ ἔβγαλαν Ἀργῶ, ἀπὸ τ' ὄνομα ἐκείνου πού τὸ ἔφτιαξε.

Ἔπειτα ὁ Ἰάσωνας μάζεψε τὰ καλύτερα παλικάρια τῆς Ἑλλάδας: Τὸν Ἡρακλῆ, τὸν Θησέα, τὸν Ὀρφέα, πού, ὅταν ἔπαιζε τὴν λύρα του ἡμέρευε τ' ἀγρία θηρία, κι ἄλλους πολλούς. Ὅλοι αὐτοὶ ὀνομάστηκαν ἀπὸ τὴν Ἀργῶ, Ἀργοναῦτες καὶ τὸ ταξίδι τους Ἀργοναυτικὴ ἔκστρατεία.

Μὲ τὸν Ἰάσωνα ἀρχηγό, οἱ Ἀργοναῦτες ἔβαλαν πλώρη γιὰ τὴν Κολχίδα. Τὸ ταξίδι ἦταν μακρινὸ καὶ δύσκολο. Πολλὲς φορές κιντύνεψαν ἀπὸ τὶς τρικυμίες· πολλὲς φορές, στὰ νησιά ὅπου ἄραζαν, ἀναγκάζονταν νὰ πολεμήσουν μὲ ἀγριανθρώπους. Ἔτσι πέρασαν τὸ Αἰγαῖο πέλαγος, τὸν Ἑλλήσποντο, τὴν Προποντίδα κι ἔφτασαν στὸ Βόσπορο, ἐκεῖ πού εἶναι σήμερα ἡ Κωνσταντινούπολη. Σ' αὐτὸ τὸ μέρος, ἀπὸ τὴ μιά κι ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τοῦ στενοῦ, ὀρθώνονταν μέσα στὴν πυκνὴ καταχνιά δυὸ πανύψηλοι βράχοι, οἱ Συμπληγάδες πέτρες, πού σάλευαν πέρα δῶθε καὶ χτυποῦσαν ὁ ἕνας μὲ τὸν ἄλλον. Ἀλίμονο στὸ καράβι πού θὰ τύχαινε ἀνάμεσά τους ἐκείνη τὴ στιγμή: θὰ τὸ ἔσπαζαν σὰν καρῦδι!

Οἱ Ἄργοναυτεσ ὁμωσ εἶχαν μαζί τουσ τὸ Φινέα, ἕνα μάντη τυφλό, ποὺ ἤξερε πολλὰ. Αὐτόσ τουσ ὀρμήνεψε ν' ἀπολύσουσ ἕνα περιστέρι, κι ἂν ἐκεῖνο περνοῦσε ἀνάμεσά ἀπὸ τουσ βράχοσ χωρὶσ νὰ πάθη τίποτα, νὰ περάσουσ ἔπειτα κι αὐτοί, ἀλλιῶσ νὰ μὴν περάσουσ. Ἄπολύσαν πραγματικὰ τὸ περιστέρι καὶ κεῖνο πέρασε, καὶ μόνον ἡ ἄκρη τῆσ οὐρᾶσ του κόπηκε λιγάκι. Τράβηξαν τότε οἱ Ἄργοναυτεσ κουπί μ' ὄλη τουσ τῆ δύναμη καὶ πέρασε γοργὰ ἡ Ἄργώ καὶ μόνον ἡ ἄκρη τῆσ πρύμης τῆσ, πίσω πίσω, κόπηκε λιγάκι. Ἀπὸ τότε ὁμωσ ἀνοιξαν οἱ βράχοι κι ἔμειναν ἀνοιχτοί γιὰ πάντα, γιὰτὶ ἦτανε γραφτὸ νὰ μὴν ξανασαλέψουσ, ἂν περνοῦσε μιὰ φορὰ ἕνα καράβι ἀνάμεσά τουσ.

Η ΜΗΔΕΙΑ

Ἄφοῦ πέρασαν καὶ τὸν Εὐξεινο Πόντο, οἱ Ἄργοναυτεσ ἔφτασαν ἐπιτέλουσ στὴν Κολχίδα. Ἄμέσωσ ὁ Ἰάσωνασ παρουσιάστηκε στὸ γέρο-Αἰήτη καὶ τοῦ ζήτησε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα. Ὁ Αἰήτησ ὁμωσ δὲν τὸ ἔδινε εὐκόλα.



ἌΟ Ἰάσωνασ καὶ οἱ ταῦροι

—Γιὰ νὰ τὸ πάρησ, τοῦ εἶπε, πρέπει νὰ ζέψησ μονάχοσ τουσ ταῦρουσ μου μὲ τὰ χάλκινα πόδια, ποὺ βγάζουσ ἀπὸ τὸ

στόμα τους φωτιά, και μ' αυτούς να σπείρης τὰ δόντια τοῦ δράκοντα πού θά σοῦ δώσω.

Ὁ Ἰάσοντας στενοχωρήθηκε, γιατί ὅσο γενναῖος κι ἂν ἦταν, δὲ μπορούσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα μὲ τέτοια μαγικά. Εἶχε ὅμως ὁ Αἰήτης μιὰ κόρη, τὴ Μήδεια, πού ἦτανε κι αὐτὴ μάγισσα. Ὅταν ἡ Μήδεια εἶδε τὸν Ἰάσωνα, τὸν λυπήθηκε νὰ πεθάνῃ τόσο νέος καὶ λεβέντης κι ἀποφάσισε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Πρῶτα ὅμως τοῦ ζήτησε νὰ τῆς ὀρκιστῆ πῶς, ἂν πετύχῃ, θὰ τὴν παντρευτῆ καὶ θὰ τὴν πάρῃ μαζί του στὴν Ἑλλάδα.

Ἀφοῦ ὀρκίστηκε ὁ Ἰάσοντας, τοῦ ἔδωσε μιὰ μαγικὴ ἀλοιφή, γιὰ ν' ἀλείψῃ τὸ κορμί του καὶ τὰ ὄπλα του κι ἔτσι νὰ μὴν ἔχῃ φόβο ἀπὸ τοὺς ταύρους. Τοῦ φανέρωσε ἀκόμα πῶς ἀπὸ τὰ δόντια πού θὰ σπείρῃ, θὰ βγοῦν ἄντρες ὀπλισμένοι καὶ τοῦ εἶπε τί νὰ κάνῃ.

Ἀλήθεια, ὁ Ἰάσοντας ἀλείφτηκε μὲ τὴν ἀλοιφή, ἔξεψε, δυνατὸς καθὼς ἦταν, τοὺς ταύρους, ἔσπειρε τὰ δόντια καὶ νὰ!



Ἡ Μήδεια καὶ ὁ δράκοντας

πετάχτηκαν οἱ ὀπλισμένοι ἄντρες ἀπὸ τὴ γῆ. Τότε κρύφτηκε κάπου κι ἄρχισε νὰ τοὺς πετροβολᾷ. Αὐτοὶ δὲν κατάλαβαν ἀπὸ ποῦ τοὺς ἔρχονταν οἱ πέτρες, τὰ ἔβαλαν ὁ ἓνας μὲ τὸν

ἄλλον κι ἄρχισαν τὸν πόλεμο ἀναμεταξύ τους. Ἐπεσε τότε κι ὁ Ἰάσοντας ἀπάνω τους καὶ τοὺς σκότωσε ὅλους.

Μὰ καὶ πάλι ὁ Αἰήτης δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώση τὸ δέρμα. Τὸν φοβέρισε μάλιστα πὼς θὰ κάψη τὴν Ἀργῶ καὶ θὰ σκοτώση ὅλους τοὺς Ἀργοναῦτες.

Τὴ νύχτα ὅμως πῆρε ἡ Μήδεια τὸν Ἰάσωνα καὶ τὸν πῆγε στὴ βελανιδιά. Ἐκεῖ ἀντίκρυσαν κρεμασμένο τὸ χρυσόμαλλο δέρμα, πού ἔλαμπε μέσα στὸ σκοτάδι. Ὁ δράκοντας, πού τὸ φύλαγε, ἄρχισε ν' ἀγριεύη, μὰ ἡ Μήδεια τὸν πλησίασε ἄφοβα, τοῦ ἔριξε μέσα στὸ πελώριο στόμα του ἓνα φάρμακο καὶ τὸ θηρίο ἀποκοιμήθηκε ἀμέσως. Ξεκρέμασε τότε ὁ Ἰάσοντας τὸ δέρμα, πῆρε τὴ Μήδεια μαζί μὲ τὸ μικρὸ της ἀδερφό, τὸν Ἄψυρτο, μπῆκαν ὅλοι στὴν Ἀργῶ καὶ ἔφυγαν βιαστικά.

5. Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Ὅταν ὁ Αἰήτης εἶδε πὼς ἔλειπε τὸ χρυσόμαλλο δέρμα καὶ ἡ κόρη του μαζί, ἔγινε ἔξω φρενῶν. Ἀρμάτωσε ἓνα καράβι, μπῆκε ὁ ἴδιος μέσα μὲ πολὺ στρατὸ καὶ ἄρχισε νὰ κυνηγᾷ τὴν Ἀργῶ. Σὲ λίγο θὰ τὴν ἔφτανε κιόλας. Μὰ ἡ Μήδεια, πέταξε στὴ θάλασσα τὸν ἀδερφό της, τὸν Ἄψυρτο, κι ὁ Αἰήτης ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσει, γιὰ νὰ τὸν γλιτώσῃ. Ἔτσι ἔφυγε ἡ Ἀργῶ.

Οἱ θεοὶ ὅμως θύμωσαν πολὺ μὲ τὴ Μήδεια. Ἔστειλαν φοβερὲς τρικυμίες καὶ χίλιες φορὲς κόντεψε νὰ βουλιάξῃ ἡ Ἀργῶ. Τέλος οἱ Ἀργοναῦτες κατάφεραν μὲ χίλια βάσανα νὰ φτάσουν στὴν Ἰωλκὸ κι ὁ Ἰάσοντας παράδωσε τὸ δέρμα στὸν Πελία καὶ τοῦ ζήτησε τὸ θρόνο. Κι ἐπειδὴ δὲν τοῦ τὸν ἔδινε, ἡ Μήδεια μὲ τὰ μάγια της τὸν σκότωσε κι αὐτόν. Μὰ δὲν τοῦ βγῆκε σὲ καλὸ τοῦ Ἰάσωνα. Οἱ γιοὶ τοῦ Πελία τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν Ἰωλκὸ μαζί μὲ τὴ μάγισσα τὴ γυναίκα του. Πῆγαν τότε κι οἱ δυὸ στὴν Κόρινθο, ὅπου βρισκόταν κι ἡ Ἀργῶ, ἀφιερωμένη στὸ ναὸ τοῦ Ποσειδώνα. Κι ἐκεῖ ὅμως ὁ Ἰάσοντας ἔπαθε καινούριες συμφορὲς ἐξ αἰτίας τῆς γυναίκας του. Στὸ τέλος, ἡ Μήδεια τὸν ἄφησε κι ἔφυγε, κι αὐτὸς πέθανε γέρος, χωρὶς δόξα κι ὀλομόναχος στὸν κόσμο.

Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

1. Η ΑΦΟΡΜΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Στή Μικρασία, κοντά στον Έλλησποντο, ήταν μιὰ πολιτεία εὐτυχομένη και δυνατή, ἡ Τροία. Ὁ βασιλιάς της, ὁ Πρίαμος, εἶχε πολλὰ πλούτη και πολλὰ παιδιά: πενήντα γιούς και δώδεκα κόρες. Ὅλοι οἱ γιοί του ἦταν ὠραίοι και λεβέντες, ἀλλὰ ὁ μεγαλύτερος, ὁ **Ἔκτορας**, ἦταν ὁ πιὸ γενναῖος, κι ὁ δεύτερος, ὁ **Πάρης**, ἦταν ὁ πιὸ ἁμορφος. Αὐτὸς ὅμως ὁ Πάρης ἐγινε αἰτία νὰ πάθῃ ἡ πατρίδα του μεγάλες συμφορές.

Μιά μέρα καθόταν σ' ἓνα βουνὸ κοντὰ στὴν Τροία, και ἔβασκε τ' ἀμέτρητα κοπάδια τοῦ πατέρα του. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὅλα τὰ βασιλόπουλα ἔκαναν τέτοιες δουλειές. Ξαφνικά εἶδε μπροστὰ του τρεῖς πεντάμορφες θεές, πού τις γνώρισε ἀμέσως: ἦταν ἡ **Ἥρα**, ἡ **Ἀθηνᾶ** κι ἡ **Ἀφροδίτη**. Κρατοῦσαν ἓνα χρυσὸ μῆλο και μάλωναν ποιά θὰ τὸ πάρῃ. Αὐτὸ τὸ μῆλο εἶχε παράξενη ἱστορία. Ἀκούστε την:

Ὁ βασιλιάς τῆς Φθίας, ὁ Πηλέας, παντρεύτηκε μιὰ Νηρηίδα, τὴ Θέτιδα, και κάλεσε στὸ γάμο τοὺς θεούς. Πῆγαν ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν Ἐριδα, τὴ θεὰ τῆς διχόνοιας, πού δὲν τὴν πῆραν μαζί τους, ἐπειδὴ ἔκανε παντοῦ φιλονεικίες και φασαρίες. Ἡ Ἐριδα θύμωσε πολὺ· πῆρε ἓνα χρυσὸ μῆλο, ἔγραψε πάνω «γιατὴ τὴν πιὸ ἁμορφη» και τὸ ἔριξε στὸ τραπέζι, ὅπου κάθονταν και διασκέδαζαν οἱ θεοί. Τὸ μῆλο ἔπεσε ἀνάμεσα στις τρεῖς θεές κι αὐτὲς ἄρχισαν ἀμέσως νὰ μαλώνουν, γιατί ἡ κάθε μιὰ πίστευε πὼς ἦταν ἡ πιὸ ἁμορφη. Στὸ τέλος ὁ Δίας τις ἔστειλε στὸν Πάρη, γιὰ νὰ τις κρίνῃ αὐτὸς.

Τοῦ εἶπαν λοιπὸν τί ἤθελαν, κι ἡ Ἥρα πρόσθεσε:

— Ἄν μοῦ τὸ δώσης ἔμενα τὸ μῆλο, θὰ σὲ κάνω βασιλιά σ' ὅλη τὴ γῆ.

— Ἄν μοῦ τὸ δώσης ἔμενα, εἶπε ὕστερα ἡ Ἀθηνᾶ, θὰ γίνῃς ὁ πιὸ σοφὸς κι ὁ πιὸ δοξασμένος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

— Ἄν μοῦ τὸ δώσης ἔμενα, εἶπε τελευταία ἡ Ἀφροδίτη, θὰ πάρῃς τὴν πιὸ ἁμορφη γυναίκα τοῦ κόσμου.

Τότε ὁ Πάρης ἔδωσε τὸ μῆλο στὴν Ἀφροδίτη κι ἐκείνη τοῦ

εἶπε πὼς ἡ πιὸ ὁμορφὴ γυναίκα τοῦ κόσμου ἦταν ἡ Ὠραία Ἑλένη, ἡ γυναίκα τοῦ Μενελάου, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης.

Τότε ὁ Πάρης ἐτοίμασε ἕνα καράβι καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὄταν ἔφτασε στὴ Σπάρτη, ὁ Μενέλαος τὸν περιποιήθηκε καλά, ἀφοῦ ἦταν ξένος καὶ βασιλόπουλο. Ἐπειδὴ ὁμοῦ τοῦ ἔτυχε νὰ πάη γιὰ μιὰ δουλειὰ στὴν Κρήτη, ἔφησε τὸν Πάρη στὸ παλάτι καὶ παράγγειλε στὴν Ἑλένη νὰ τὸν περιποιηθῆ κι αὐτὴ ὅσο μποροῦσε.

Ὁ Πάρης ὁμοῦ φάνηκε ἀχάριστος. Μόλις ἔφυγε ὁ Μενέλαος, κατάφερε τὴν Ἑλένη ν' ἀφήσῃ τὸν ἄντρα της, τὸ σπίτι της καὶ τὴ μικρὴ της κόρη, τὴν Ἑρμιόνη, καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ στὴ Τροία, παίρνοντας μαζί της κι ὄλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου.



Ἡ Ὠραία Ἑλένη

Ὄταν γύρισε ὁ Μενέλαος στὴν Σπάρτη κι ἔμαθε πὼς ὁ Πάρης τοῦ πήρε τὴ γυναίκα του, θύμωσε καὶ πικράθηκε πολὺ. Μαζὶ μὲ τὸν ἀδερφό του τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ δυνατὸ βασιλιᾶ

τῶν Μυκηνῶν, μάζεψε ὅλους τοὺς βασιλιάδες καὶ τοὺς ἥρωες τῆς Ἑλλάδας καὶ τοὺς ζήτησε νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ πάρη πίσω τὴν Ἑλένη καὶ νὰ ἐκδικηθῇ τὸν ξένο, ποὺ δὲ σεβάστηκε τὸ σπίτι του καὶ πρόσβαλε τὴ πατρίδα τους. Δέχτηκαν ὅλοι κι ἄρχισαν νὰ ἐτοιμάζονται γιὰ τὸν πόλεμο.

2. Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ

Σὲ λίγον καιρὸ ἓνας μεγάλος στόλος μαζεύτηκε στὴν Αὐλίδα, ἓνα λιμάνι τῆς Βοιωτίας, κοντὰ στὸν πορθμὸ τοῦ Εὐρίπου. Ἦταν 1186 πλοῖα καὶ στὴν ἀκρογιαλιά εἶχε στρατοπεδέψει ὁ στρατὸς, ὡς ἑκατὸ χιλιάδες. Ὅλοι οἱ βασιλιάδες τῆς Ἑλλάδας βρίσκονταν ἐκεῖ: ὁ Ἄγαμέμνωνας, ποὺ τὸν ἔκαναν ἀρχηγὸ τοῦ στρατοῦ, κι ὁ Μενέλαος· ὁ πονηρὸς Ὀδυσσεύς, ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης· ὁ Διομήδης, ὁ βασιλιάς τοῦ Ἄργους· ὁ γερο-Νέστορας, ὁ σοφὸς βασιλιάς τῆς Πύλου· ὁ Αἴας, γιὸς τοῦ Τελαμῶνα, βασιλιάς τῆς Σαλαμίνας, κι ὁ ἄλλος Αἴας, ὁ γιὸς τοῦ Οἴλεα, βασιλιάς τῶν Λοκρῶν· ὁ Ἰδομενέας, ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης, κι ὁ πιὸ γενναῖος ἀπ' ὅλους, ὁ ξακουστὸς Ἀχιλλέας, γιὸς τοῦ Πηλέα καὶ τῆς Θέτιδας, βασιλιάς τῶν Μυρμιδόνων, ποὺ ζοῦσαν στὴ Θεσσαλία.

Ὅλοι εἶχαν φέρει μαζί τους τοὺς καλύτερους πολεμιστὲς τοῦ τόπου τους καὶ περίμεναν ἀνυπόμονοι νὰ φυσήξῃ ἄνεμος πρίμος, γιὰ νὰ φύγουν μὲ τὰ πλοῖα. Μὰ ὁ ἄνεμος δὲ φυσοῦσε κι ἦταν στενοχωρημένοι ποὺ ἔχαναν τὸν καιρὸ τους.

Ρώτησαν λοιπὸν τὸν Κάλχχα, τὸ σοφὸ μάντη ποὺ εἶχαν στὸ στρατόπεδο, κι ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε πὼς ἡ θεὰ Ἄρτεμη εἶναι θυμωμένη μὲ τὸν Ἄγαμέμνονα, γιατί εἶχε σκοτώσει ἓνα ἐλάφι της. Καὶ τότε μόνον θὰ φυσήξῃ ἄνεμος, ὅταν ὁ Ἄγαμέμνωνας θυσιάσῃ στὸ βωμὸ τῆς τῆν κόρη του, τὴν Ἰφιγένεια. Καταλυπημένος ὁ Ἄγαμέμνωνας παράγγειλε νὰ ῥθῃ ἀπὸ τίς Μυκῆνες ἡ κόρη του μαζί μὲ τὴ μητέρα της τὴν Κλυταιμνήστρα, τάχα γιὰ νὰ τὴν παντρέψῃ μὲ τὸν Ἀχιλλέα. Μόνον ὅταν ἔφτασε στὴν Αὐλίδα ἡ Ἰφιγένεια, ἔμαθε τί τὴν ἤθελε ὁ πατέρας της· ἔβαλε τότε τὰ κλάματα καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὴν λυπηθῇ, τόσο νέα ποὺ ἦτανε, καὶ νὰ μὴν τὴ σκοτώσῃ. Ὑστερα ὅμως κατάλαβε πὼς ἂν δὲ σκοτωνόταν αὐτὴ, ὁ στρατὸς δὲ θὰ φευγε

από την Αΰλιδα και πώς έπρεπε να θυσιασθῆ για τὴν πατρίδα της. Γύρισε τότε στὸν Ἀγαμέμνονα και τοῦ εἶπε ἤσυχα :

— Πατέρα, μὲ μεγάλωσες για τὸ καλὸ τῆς Ἑλλάδας· κι ἅμα πεθάνω δὲ θὰ χαθῆ τ' ὄνομά μου. Ἄς μὲ θυσιάσῃ λοιπὸν ὁ Κάλχας για τὴν πατρίδα!

Ὁ μάντης ετοίμασε ὅ,τι χρειαζόταν για τὴ θυσία. Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ σήκωνε τὸ μαχαίρι για νὰ κόψῃ τὸ κεφάλι τῆς Ἰφιγένειας κι ὅλοι ἐκλαιγαν, ἡ Ἄρτεμη ἔκανε ἕνα θαῦμα: ἄρπαξε τὴν κοπέλα ἀπὸ τὸ βωμὸ και στη θέση της ἄφησε ἕνα ἐλάφι· και κείνη τὴν πῆρε και τὴν πῆγε μακριὰ σὲ μιὰ ξένη χώρα, ὅπου τὴν ἔβαλε νὰ φροντίζῃ τὸ ναὸ τῆς. Ἀπὸ κεῖ, ἀργότερα, τὴν ξανάφερε ὁ ἀδερφός της ὁ Ὀρέστης στὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Κάλχας λοιπὸν ἔσφαξε τὸ ἐλάφι και τότε φύσηξε ὁ ἄνεμος και τὰ καράβια ξεκίνησαν για τὴν Τροία.



Ἡ θυσία τῆς Ἰφιγένειας

3. Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Οἱ Τρωαδίτες εἶχαν μάθει πὼς οἱ Ἕλληνες ετοιμάζονταν για πόλεμο κι ετοιμάστηκαν και κείνοι. Ἔκαναν συμμαχία μὲ τὶς γειτονικὲς πολιτείες κι ἔβαλαν ἀρχηγὸ τοῦ στρατοῦ τὸν γενναῖο Ἔκτορα.

Ὅταν οἱ Ἕλληνες ἔφτασαν στὴν ἀκρογιαλιά τῆς Τροίας, ἔστειλαν ἀνθρώπους κι ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Πρίαμο νὰ δώσῃ πίσω μὲ τὸ καλὸ τὴν Ἑλένη και τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου κι ἔτσι νὰ μὴ γίνῃ πόλεμος. Οἱ πιὸ γνωστικοὶ Τρωαδίτες συμβού-

λεψαν τὸν Πρίαμο; νὰ δεχτῆ ὅ,τι τοῦ πρότειναν. Ὁ Πάρης ὄμως, ποῦ δὲν ἦταν καὶ πολὺ γνωστικός καὶ ποῦ δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὴν ὠραία Ἑλένη, φώναξε πὼς δὲν πρέπει νὰ δώσουν τίποτα καὶ στὸ τέλος κατάφερε τοὺς Τρωαδίτες νὰ διώξουν μὲ κακὸν τρόπο τοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἑλλήνων.

Τότε ἀναψε ὁ πόλεμος. Οἱ Ἕλληνες βγήκαν ἀπὸ τὰ κάρβια καὶ προσπάθησαν νὰ πάρουν τὴν πόλη, μὰ δὲν τὰ κατάφεραν. Οὔτε κι οἱ Τρωαδίτες ὄμως κατάφεραν νὰ τοὺς διώξουν ἀπὸ τὴν παραλία. Κλείστηκαν μέσα στὴν Τροία, ἐνῶ ἀπέξω οἱ Ἕλληνες ἔκαιγαν τὶς γειτονικὲς πολιτεῖες καὶ ρήμαζαν τὰ χωράφια καὶ τὰ κοπάδια, γιὰ νὰ τοὺς ἀναγκάσουν νὰ παραδοθοῦν ἀπὸ τὴν πείνα. Πότε πότε οἱ Τρωαδίτες ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ τείχη καὶ τότε γινόταν μάχη δυνατὴ, ἀλλὰ κανένας δὲ νικοῦσε ὀλοτελα, γιὰτι κι ἀπὸ τὶς δυὸ μεριὲς εἶχαν καλὰ παλικάρια καὶ προπάντων τὸν ἀτρόμητο Ἀχιλλέα καὶ τὸν ἀτρόμητο Ἔκτορα.

Ἐπειτα, ἀνακατεῦνταν κι οἱ θεοί: οἱ μισοὶ ἦταν μὲ τοὺς Τρωαδίτες κι οἱ ἄλλοι μισοὶ μὲ τοὺς Ἕλληνες καὶ πολεμοῦσαν ὁ καθένας γιὰ τοὺς φίλους του.

Ἔτσι ἡ πολιορκία βαστοῦσε ἐννιά χρόνια καὶ κόντευε στὰ δέκα.

4. Ο ΘΥΜΟΣ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἓνα μεγάλο κακὸ βρῆκε τοὺς Ἕλληνες: ὁ Ἀχιλλέας μάλωσε μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ δὲν ἤθελε πιά νὰ πολεμήσῃ. Καὶ νὰ πῶς ἐγίνε αὐτό:

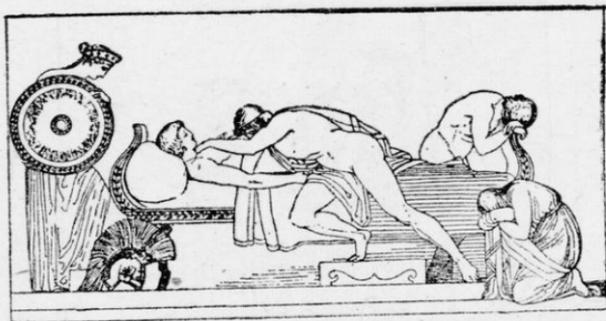
Σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς γειτονικὲς πολιτεῖες, ποῦ κατὰστροφῆσαν οἱ Ἕλληνες, πῆραν σκλάβα μιὰ ὄμορφη κοπέλα, τὴ **Χρυσίδα**, τὴν κόρη τοῦ Χρύση, τοῦ σεβάσμιου γέροντα, ποῦ ἦταν ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα.

Ὁ Χρύσης τότε, μὲ πολλὰ δῶρα, κίνησε καὶ πῆγε στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονα καὶ τοῦ ζήτησε τὴν κόρη του. Μὰ ὁ Ἀγαμέμνονας θύμωσε καὶ τὸν ἔδιωξε μὲ ἄσχημο τρόπο. Τότε ὁ γέροντας σήκωσε τὰ χέρια του στὸν οὐρανὸ καὶ παρακάλεσε τὸν Ἀπόλλωνα νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Ἕλληνες. Κι ἀλήθεια, ὁ Ἀπόλλωνας ἔστειλε στὸ στρατόπεδο μιὰ φοβερὴ ἀρρώστια, ποῦ θέριζε τοὺς στρατιώτες. Εἶπε τότε ὁ Κάλχας, πὼς ἔπρεπε νὰ δώσουν πίσω τὴ Χρυσίδα. Ὁ Ἀγαμέμνονας τὴν ἄφησε, ἀφοῦ δὲν μπο-

ρουσε νά κάνη άλλιώς κι ή άρρώστια σταμάτησε άμέσως. Φουρ-
κισμένος όμως, όπως ήταν, έστειλε κι άρπαξε από τή σκηνή του
'Αχιλλέα τή δική του σκλάβα, τή Βρισηίδα. Του 'Αχιλλέα του
κακοφάνηκε αυτό πολύ. Κλείστηκε στή σκηνή του, πρόσταξε
τους Μυρμιδόνες του νά πάψουν τόν πόλεμο κι άφησε τους
"Ελληνες νά τά βγάλουν πέρα μοναχοί τους.

5. ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΡΟΜΑΧΗΣ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ

Στό μεταξύ, οί Τρωαδίτες έτοιμάζονταν πάλι για μάχη.
'Η Αντρομάχη, ή γυναίκα του "Εκτορα, τόν ξέβγαλε ως τά
τείχη μαζί με τήν παραμάνα, πού κρατούσε στα χέρια τó άγο-
ράκι τους. "Εκλαιγε ή καημένη ή 'Αντρομάχη και παρακαλούσε



Ο θάνατος του Πατρόκλου

τόν "Εκτορα νά φυλάγεται, γιατί, αν σκοτωθή εκείνος, θά χα-
θῆ κι ή Τροία και θά μείνουν έρημοι και σκλάβοι αυτή και τó
παιδί της. Πικραμένος ό "Εκτορας προσπάθησε νά τήν παρη-
γορήση λέγοντας πώς δέν ταιριάζει σ' έναν άντρα νά μὴν
κινδυνέψη για τήν πατρίδα του. "Επειτα πήρε τó μωρό νά τó
φιλήση, αυτό όμως τρόμαξε πού τόν είδε έτσι όπλισμένο. Τότε
ό "Εκτορας έβγαλε τήν περικεφαλαία, πήρε πάλι τó παιδί του
στήν άγκαλιά του και παρακάλεσε τους θεούς νά τó προστα-
τέψουν. "Υστερα άποχαιρέτησε τή γυναίκα του και βγήκε νά
πολεμήση.

"Όταν όμως οί Τρωαδίτες είδαν πώς ό 'Αχιλλέας δέν ήταν

στή μάχη, πήραν θάρρος και κυνήγησαν τους Έλληνες ως τα καράβια τους, έβαλαν μάλιστα φωτιά σ' ένα καράβι.

Τότε ο Πάτροκλος, ο αδερφικός φίλος του Άχιλλέα, έτρεξε στη σκηνή του και τον παρακάλεσε με δάκρυα να λυπηθῆ τους πατριώτες του.

— Δώσε μου έμένα τα όπλα σου, του εἶπε, κι ἄφησέ με να πάω τους Μυρμιδόνες στη μάχη. Οἱ Τρωαδίτες θά νομίσουν πώς εἶσαι σὺ και θά φοβηθοῦν.

Κι ἔτσι ἔγινε: μόλις εἶδαν οἱ Τρωαδίτες τὸν πολεμιστῆ με τα όπλα του Άχιλλέα, ἔφυγαν ὅλοι τρομαγμένοι. Μεθυσμένος ἀπὸ τῆ νίκη ὁ Πάτροκλος τοὺς κυνήγησε ὡς τὰ τείχη τῆς Τροίας. Τὸ παράκαμε ὁμως και τὸν χτύπησε ὁ Έκτορας και τὸν σκότωσε. Μὲ χίλους κόπους κατάφεραν οἱ Έλληνες νὰ πάρουν ἀπὸ τοὺς ἔχθρους τὸ νεκρὸ σῶμα. Τὰ όπλα ὁμως τὰ κράτησε ὁ Έκτορας.



Ὁ Έκτορας και ἡ Αντρομάχη

6. ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΟΡΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ

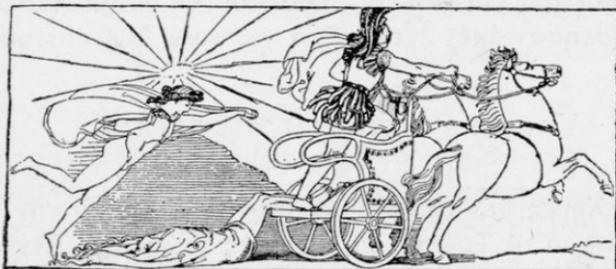
Όταν ὁ Άχιλλέας εἶδε τὸ φίλο του σκοτωμένο, ἤθελε νὰ βγῆ ἀμέσως νὰ πολεμήσῃ, μὰ δὲν εἶχε ὅπλα. Βαριά λυπημένος κατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιά, φώναξε τῆ μητέρα του τῆ Θέτιδα ἀπὸ τῆ θάλασσα και τῆς ζήτησε νὰ τοῦ βρῆ καινούρια όπλα, γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸν Έκτορα.

— Παιδί μου, του εἶπε ἡ Θέτιδα, δὲν τὸ ξέρεις πὼς εἶναι

γραφτό σου, ἅμα σκοτώσης τὸν Ἔκτορα, νὰ σκοτωθῆς ἔπειτα κι ἐσύ;

Μὰ ὁ Ἀχιλλέας δὲν ἤθελε τίποτα ν' ἀκούσῃ· προτιμοῦσε νὰ ἐκδικηθῆ τὸ θάνατο τοῦ φίλου του Πατρόκλου καὶ νὰ πεθάνῃ κι αὐτὸς δοξασμένος στὴ μάχη. Ἀναγκάστηκε λοιπὸν ἡ Θέτιδα νὰ πάῃ στὸν Ἥφαιστο καὶ νὰ τοῦ παραγγεῖλῃ μιὰ πανοπλία γιὰ τὸ γιό της. Ὁ Ἥφαιστος ἔφτιασε τὰ πιὸ ὠραῖα ὄπλα ποὺ μποροῦσε, κι ὁ Ἀχιλλέας, ἀστράφτοντας ὀλόκληρος, βγῆκε στὸν πόλεμο. Τρόμος καὶ φόβος ἔπιασε τοὺς Τρωαδίτες, μόλις τὸν εἶδαν· κι ὁ Ἔκτορας κατάλαβε πὼς ἦρθε τὸ τέλος του, μὰ δὲν καταδέχτηκε νὰ φύγῃ, παρὰ στάθηκε καὶ περίμενε τὸν Ἀχιλλέα, γιὰ νὰ μονομαχήσουν οἱ δυό τους.

Πάλεψαν πολλὴ ὥρα τὰ δυὸ παλικάρια καὶ στὸ τέλος ὁ Ἀχιλλέας σκότωσε τὸν Ἔκτορα, τὸν ἔδεσε πίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα του γυμνὸν καὶ τὸν ἔσυρε ὡς τὴ σκηνή του.



Ὁ θάνατος τοῦ Ἔκτορα

Κλαῖνε ὅλοι οἱ Τρωαδίτες καὶ πιὸ πολὺ ὁ Πρίαμος κι ἡ γυναίκα του ἡ Ἑκάβη κι ἡ Ἀντρομάχη· κλαίει ἀκόμα κι ἡ Ἑλένη, γιατί καταλαβαίνει πὼς ἔγινε αἰτία νὰ σκοτωθοῦν τόσοι γενναῖοι ἄντρες. Ὑστερα σηκώνεται ὁ ἀσπρομάλλης Πρίαμος καὶ κατεβαίνει στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων μὲ πολλὰ δῶρα. Πέφτει στὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέου καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ θυμηθῆ τὸ δικό του πατέρα καὶ νὰ τοῦ δώσῃ τὸ σῶμα τοῦ γιοῦ του, γιὰ νὰ τὸ θάψῃ. Ὁ Ἀχιλλέας, ποὺ εἶχε θαυμάσει τὴν παλικαριά τοῦ Ἔκτορα, τὸ ἔδωσε, κι οἱ Τρωαδίτες τὸ κήδεψαν μὲ μεγάλες τιμές.

Ἦρθε ὁμως κι ἡ σειρά τοῦ Ἀχιλλέου νὰ πεθάνῃ. Ἦταν δύσκολο νὰ τὸν σκοτώσουν καὶ νὰ γιατί: Ὅταν ἦτανε μωρό,

ή μητέρα του. πού, σά Νηρηίδα, ήταν άθάνατη, ήθελε νά τόν κάνη άθάνατον κι αύτόν. Τόν βουτουσε λοιπόν σά νερά μιās ιερής πηγής, τής Στύγας, κρατώντας τον από τή φτέρνα. Καί πραγματικά τò σώμα του 'Αχιλλέα έγινε άθάνατο, έκτός από τή φτέρνα του, πού δέν τήν είχε άγγίξει τò νερό. Έκει λοιπόν τόν βρήκε μιά σαΐτα, πού τήν είχε ρίξει ó Πάρης, όπως τò είχαν όρίσει οί θεοί.

"Έτσι πέθανε ó πιό γενναίος κι ó πιό εύγενικός ήρωας τών Έλλήνων. Οί άλλοι πολέμησαν άγρια, για νά πάρουν τò σώμα του. "Επειτα τò έκαψαν σέ μιá μεγάλη φωτιά, όπως συνήθιζαν εκείνοτòν καιρό. Τότε αναταράχτηκε ή θάλασσα, κι ή Θέτιδα μαζί μέ τις άλλες Νηρηίδες βγήκαν κι αύτές νά κλάψουν τόν 'Αχιλλέα.

'Αφοϋ τόν έκλαψαν δεκαεφτά μερόνυχτα, οί θεές κι οί πολεμιστές έβαλαν τή στάχτη του σέ μιá χρυσή στάμνα, μαζί μέ τή στάχτη του Πατρόκλου, έθαψαν τή στάμνα στήν άκρογιαλιά κι έστησαν εκεί ένα μνήμα για τούς δυο πιστούς φίλους.

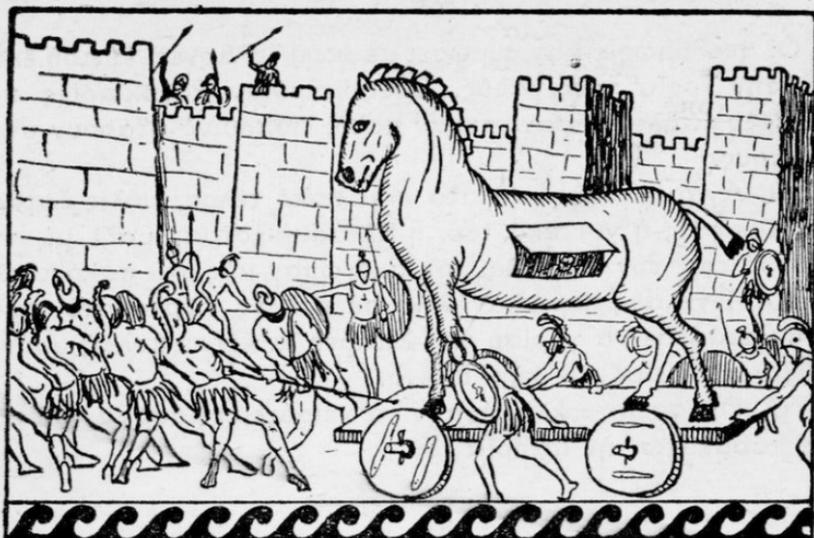
7. Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΤΡΟΙΑΣ

Οί "Ελληνες δέν μπορούσαν πια νά πάρουν τήν Τροία μέ πόλεμο, ούτε κι οί Τρωαδίτες νά τούς διώξουν. Είχαν περάσει δέκα χρόνια από τήν άρχή τής πολιορκίας· τὰ καράβια σάπιζαν κι οί ξενιτεμένοι θυμόνταν μέ λαχτάρα τήν πατρίδα τους.

Τότε ó πονηρός 'Οδυσσεάς σοφίστηκε κάτι. "Εφτιασε μέ ξύλα ένα τεράστιο άλογο και στήν κοιλιά του, πού ήταν κούφια, έβαλε διαλεχτούς πολεμιστές, όπλισμένους ως τὰ δόντια. Τò άλογο αύτò τò όνόμασαν **Δούρειο ίππο**, δηλαδή ξύλινο άλογο. "Όλος ó άλλος στρατός μπήκε σά καράβια, τάχα για νά φύγη, μά πήγε και κρύφτηκε σ' ένα κοντινό νησί, τήν Τένεδο.

Τò πρωί οί Τρωαδίτες βρήκαν τò στρατόπεδο άδειανό. "Ανοιξαν άμέσως τις πύλες τής πολιτείας και χύθηκαν στόν κάμφο, καταχαρούμενοι πού τέλειωναν πια τὰ βάσανά τους. "Όταν είδαν τò άλογο, πίστεψαν πως ήταν τάξιμο για τή θεά 'Αθηνά κι είπαν νά τò μπάσουν στήν Τροία.

Οί γνωστικότεροι páλι έλεγαν μήπως είναι παγίδα. 'Ο



‘Ο Δούρειος Ίππος

Λαοκρόντας μάλιστα, ὁ ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, φώναζε πὼς θὰ ἦταν δίχως ἄλλο πονηρία τοῦ Ὀδυσσεῆα καὶ στὴν κοιλιά του θὰ ἔχει κρυμμένους στρατιῶτες. Καθὼς μιλοῦσε ὅμως, δυὸ θεόρατα φίδια βγῆκαν ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ τὸν ἐπνίξαν μαζί μὲ τὰ δυὸ του παιδιὰ.

Οἱ Τρωαδίτες τότε πίστεψαν, πὼς ἦταν τιμωρία τῆς Ἀθηνᾶς, κι ἐπειδὴ τὸ ἄλογο δὲ χωροῦσε νὰ περάσῃ ἀπὸ τὶς πύλες, γκρέμισαν σ’ ἓνα μέρος τὰ τείχη καὶ τὸ ἔμπασαν στὴν πόλη μὲ τραγοῦδια καὶ προσευχὲς γιὰ τὴν Ἀθηνᾶ.

Τῆ νύχτα ὅμως, ὅταν κοιμήθηκαν κουρασμένοι ἀπὸ τὴ διασκέδαση, βγῆκαν οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τὸ ἄλογο, γύρισαν κι οἱ ἄλλοι μὲ τὰ καράβια ἀπὸ τὴν Τένεδο κι ἄρχισαν νὰ σφάζουν τοὺς Τρωαδίτες, νὰ καΐνε τὰ σπίτια καὶ ν’ ἀρπάζουν τὰ πλούτη τους. Κατάστρεψαν ὁλότελα τὴν πόλη, σκότωσαν τὸν Πρίαμο καὶ τοὺς γιούς του καὶ πῆραν τὶς κόρες του σκλάβες. Ἐπειτα μπήκανε πάλι στὰ καράβια καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα, μαζί μὲ τὴν Ἑλένη καὶ μὲ τοὺς ἀμέτρητους θησαυροὺς τῆς Τροίας.

8. Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Οί θεοί όμως είχαν θυμώσει με τους Έλληνες, επειδή έκαψαν στην Τροία τους ναούς. Τους έστειλαν κακοκαιρίες και συμφορές κι όλοι βασανίστηκαν πολύ, ώσπου να φτάσουν στον τόπο τους.

Ό Άγαμέμνονας μάλιστα είχε κακό τέλος: μόλις έφτασε στις Μυκήνες, ή γυναίκα του, ή Κλυταιμνήστρα, μαζί με τον ξάδερφό του, τον Αΐγισθο, τον σκότωσαν μες στο παλάτι του.

Ό Μενέλαος περιπλανήθηκε σε πολλές χώρες στο τέλος όμως κατάφερε να γυρίση στη Σπάρτη κι έζησε πολλά χρόνια εύτυχισμένος μαζί με την Έλένη.

Ό Όδυσσέας πάλι πέρασε τὰ χειρότερα βάσανα. Θα μάθετε παρακάτω την ιστορία του.

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

1. ΟΙ ΚΙΚΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΩΤΟΦΑΓΟΙ

Ἄφοῦ οἱ Ἕλληνες κυρίεψαν τὴν Τροία, ὁ Ὀδυσσεύς μετὰ τὰ δώδεκα πλοῖα τοῦ καὶ τοὺς συντρόφους τοῦ ξεκίνησε γιὰ τὴν πατρίδα τοῦ τὴν Ἰθάκη. Οἱ ἄνεμοι ὁμῶς τοὺς ἔσπρωξαν βορινά, κατὰ τὴ Θράκη, κι ἔτσι ἄραξαν μιὰ μέρα στὴν Ἴσμαρο, τὴ χώρα τῶν Κικόνων. Οἱ Κίκονες δὲν τοὺς φέρθηκαν καλά, μὰ καὶ οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεύα τοὺς μεταχειρίστηκαν μὲ ἄγριο τρόπο: τοὺς ἄρπαξαν τὰ πράγματά τους, σκότωσαν πολλοὺς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν πόλη. Τὴ νύχτα ὁμῶς γύρισαν ἐκεῖνοι, μαζὶ μὲ ἄλλους Κίκονες ποὺ ζοῦσαν στὰ μεσόγεια, ἔπεσαν ἀπάνω στοὺς Ἕλληνες, σκότωσαν ἑβδομήντα ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύα καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνάγκασαν νὰ μποῦν στὰ πλοῖα καὶ νὰ φύγουν βιαστικά.

Φεύγοντας ἀπὸ κεῖ, ὁ Ὀδυσσεύς καὶ οἱ σύντροφοί τοῦ βρῆκαν πάλι ἐνάντιο ἄνεμο· σὲ κάμποσες μέρες ἔφτασαν σὲ ἄλλη ξένη χώρα. Ὁ Ὀδυσσεύς ἔστειλε τρεῖς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ μάθουν ποῦ βρίσκονται· μὰ ἐκεῖνοι δὲ γύριζαν πίσω, γιατί σ' αὐτὴ τὴ χώρα καταικοῦσαν οἱ Λωτοφάγοι, ποὺ ἔτρωγαν ἕνα φρούτο γλυκὸ σὰ μέλι, τὸ λωτό· ἅμα ἔτρωγε κανένας λωτό, ξεχνοῦσε τὴν πατρίδα τοῦ καὶ τοὺς δικούς τοῦ· ἀπ' αὐτὸ εἶχαν φάει κι οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεύα καὶ δὲν ἤθεκαν πιά νὰ γυρῖσουν στὴν Ἰθάκη. Ὁ Ὀδυσσεύς βγῆκε ὁ ἴδιος στὴ στεριά, τοὺς βρῆκε καὶ τοὺς πῆρε μὲ τὴ βία μαζὶ τοῦ.

2. ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΚΥΚΛΩΠΩΝ

Ἐπειτα οἱ ἄνεμοι ἔβγαλαν τὸν Ὀδυσσεύα σ' ἕνα καταπράσινο ἐρημονήσι, ποὺ ἦταν γεμάτο ἀγριόγιδα. Ἀντίκρου φαίνονταν ἡ χώρα τῶν Κυκλώπων. Οἱ Κύκλωπες ἦταν κάτι θεόρατοι ἀγριάνθρωποι, μ' ἕνα μάτι μονάχα στὸ μέτωπό τους· εἶχαν μεγάλα κοπάδια κι ἡ πλοῦσια γῆ τοῦ τόπου τοὺς ἔκανε σιτάρι.

καί καρπούς χωρίς αὐτοί νά κοπιάζουν καθόλου. Δέν πήγαιναν στό έρημονήσι, γιατί οὔτε κολύμπι ἤξεραν οὔτε βάρκες εἶχαν. "Ετσι ὁ Ὀδυσσεάς κι οἱ σύντροφοί του κυνήγησαν μέ τήν ἡσυχία τους ἀγριογίδια, τὰ ἔψησαν, τὰ ἔφαγαν καί κοιμήθηκαν ἀσφαλισμένοι.

Τήν ἄλλη μέρα ὅμως τόν ἔπιασε περιέργεια τόν Ὀδυσσεά νά δῆ τούς Κύκλωπες. Μπήκε στό πλοῖο του μαζί μέ μερικούς ἀπό τούς συντρόφους του καί βγήκε στήν ἀντικρινή ἀκρογιαλιά. Ἐκεῖ κοντά ἦτανε μιὰ μεγάλη σπηλιά, ὅπου ζοῦσε ἕνας φοβερὸς Κύκλωπας, ὁ Πολύφημος, γιὸς τοῦ Ποσειδώνα. Ἡ σπηλιά ἦταν γελάτη καλάθια μέ τυρί, καρδάρες γιὰ τὸ γάλα καί κοπριά ἀπὸ τὰ γιδοπρόβατα.

Ὁ Πολύφημος ἔλειπε ἐκείνη τῆ στιγμή· εἶχε πάει νά βοσκῆσῃ τὸ κοπάδι του. Ὁ Ὀδυσσεάς κι οἱ ἄλλοι μῆκαν στήν σπηλιά καί τόν περιμέναν. Τὸ βράδυ ἦρθε ὁ Πολύφημος, ἔμπασε τὰ πρόβατα στὴ σπηλιά κι ἔφραξε τὴν εἴσοδό της μέ μιὰ πελώρια πέτρα. "Επειτα ἄρχισε ν' ἀρμέγῃ τὰ πρόβατα. Τότε εἶδε τόν Ὀδυσσεά καί τούς συντρόφους του μαζεμένους σὲ μιὰ γωνιά.

— Ποιοὶ εἶστε σεῖς; φώναξε ἄγρια. Τί θέλετε ἐδῶ;

— Εἴμαστε Ἕλληνες καί πολεμήσαμε στήν Τροία, ἀποκρίθηκε ὁ Ὀδυσσεάς. Σὲ παρακαλοῦμε νά μὴ μᾶς κάνης κακό, ἂν σέβεσαι τόν Δία, πού προστατεύει τούς ξένους.

Ὁ Κύκλωπας ὅμως γέλασε, ἄρπαξε δυὸ ἀπὸ τούς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά, τούς χτύπησε χάμω γιὰ νά τούς σκοτώσῃ καί τούς ἔφαγε. "Επειτα ξαπλώθηκε κι ἄρχισε νά ροχαλίξῃ.

Τὸ πρωὶ βγήκε πάλι μέ τὸ κοπάδι του στὴ βοσκῆ. Προτοῦ φύγῃ ὅμως, ἔκλεισε πάλι τὴ σπηλιά μέ τὴν πέτρα. Ὁ Ὀδυσσεάς ἔδωσε θάρρος στοὺς συντρόφους του, πού εἶχαν τρομάξει, καί ἄρχισε νά σκέπτεται πῶς θὰ γλιτώσουν. Πῆρε ἕνα μακρὸ ξύλο, τὸ ἔκανε μυτερὸ στήν ἄκρη καί τὸ ἔκρυσε μέσα στήν κοπριά.

Τὸ βράδυ, ὅταν γύρισε ὁ Πολύφημος, ἄρπαξε πάλι δυὸ ἀπὸ τούς ξένους καί τούς ἔφαγε. Τότε ὁ Ὀδυσσεάς τόν πλησίασε κρατώντας ἕνα ἄσκι μέ δυνατὸ κρασί, πού τὸ εἶχε μαζί του.

— Κάνε μου τὴ χάρη, Πολύφημε, τοῦ εἶπε, νά πῆς ἀπ' αὐτὸ τὸ διαλεχτὸ κρασί πού σοῦ ἔφερα.

Ὁ Πολύφημος ἤπιε ἕνα ποτῆρι κι εὐχαριστήθηκε πολὺ.



‘Ο Ὀδυσσεάς τυφλώνει τὸν Κύκλωπα

—Πές μου τ’ ὄνομά σου, ξένε, τοῦ εἶπε, κι ἐγὼ θὰ σοὺ κάνω ἓνα δῶρο.

—Τ’ ὄνομά μου εἶναι **Κανένας**, ἀπάντησε ὁ Ὀδυσσεάς. Ἔτσι μὲ φώναζαν ὅλοι στὴν πατρίδα μου. Καὶ τώρα τί δῶρο θὰ μοῦ κάνης;

—Θὰ σὲ φάω τελευταῖον ἀπὸ ὄλους! ἀποκρίθηκε ὁ Πολύφημος. Αὐτὸ εἶναι τὸ δῶρο μου.

Στὸ ἀναμεταξὺ ὁ Ὀδυσσεάς γέμιζε καὶ ξαναγέμιζε τὸ ποτήρι κι ὁ Κύκλωπας τὸ κατέβαζε κάθε φορά μονορούφι, ὥσπου στὸ τέλος μέθυσσε κι ἀποκοιμήθηκε. Τότε ὁ Ὀδυσσεάς ἔβγαλε τὸ ξύλο ἀπὸ τὴν κοπριά καὶ μ’ ὄλη του τὴ δύναμη τὸ ἔχωσε μέσα στὸ μάτι τοῦ Κύκλωπα. Ὁ Πολύφημος ξύπνησε μουγκρίζοντας ἀπὸ τοὺς πόνους. Οἱ ἄλλοι Κύκλωπες, οἱ γείτονές του, ἀκούγοντας τὶς φωνές ἔτρεξαν ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιά καὶ τὸν ρωτοῦσαν τί ἔπαθε.

—Ὁ Κανένας μὲ σκοτώνει, ὁ κακοῦργος ὁ Κανένας! φώναξε ὁ Πολύφημος.

—Ἄφοῦ δὲ σὲ σκοτώνει κανένας, τί φωνάζεις; εἶπαν οἱ

Κύκλωπες. Θὰ τρελάθηκες, φαίνεται ! Παρακάλεσε τὸν πατέρα σου τὸν Ποσειδῶνα νὰ σὲ γιατρέψη ἀπὸ τὴν τρέλα σου !
Κι ἔφυγαν θυμωμένοι.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωὶ πρωὶ, ὁ Πολύφημος κύλησε τὴν πέτρα ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιάς καὶ κάθησε ἐκεῖ μπροστὰ μὲ τὰ χέρια ἀπλωμένα, γιὰ νὰ πιᾶσῃ τὸν Ὀδυσσεά. Μὰ ἐκεῖνος διάλεξε τὰ πιὸ πυκνόμαλλα κριάρια, ἔδωσε καλὰ τοὺς συντρόφους του κάτω ἀπὸ τὶς κοιλιές τους, κρεμάστηκε κι ὁ ἴδιος στὴν κοιλιά τοῦ πιὸ μεγάλου κριαριοῦ κι ἔτσι πέρασαν χωρὶς νὰ τοὺς πάρῃ ὁ Κύκλωπας μυρουδιά.

Μόλις βγῆκαν ἀπὸ τὴ σπηλιά, ἄφησαν τὰ κριάρια, ἔτρεξαν στὴν ἀκρογιαλιά, μῆταν στὸ καράβι τους κι ἄρχισαν νὰ τραβᾶνε κουπί. Ὅταν βγῆκαν στ' ἀνοιχτά, ὁ Ὀδυσσεάς φώναξε :

— Πολύφημε, ἂν σὲ ρωτήσῃ κανένας ποιὸς σὲ τύφλωσε, νὰ τοῦ πῆς πὼς ἦταν ὁ Ὀδυσσεάς, ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη ἀπὸ τὴν Ἰθάκη !

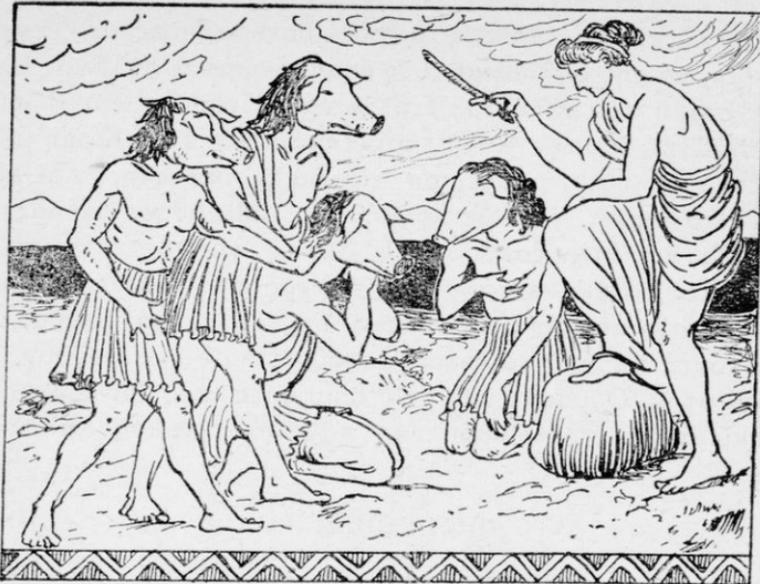
Ὁ Πολύφημος ἔγινε ἔξω φρενῶν πού τοῦ ἔφυγε ὁ Ὀδυσσεάς· ἄρπαξε ἕνα μεγάλο βράχο καὶ τὸν πέταξε στὴ θάλασσα. Παρὰ λίγο θὰ ἔσπαζε τὸ καράβι, μὰ οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεά τράβηξαν μ' ὄλη τους τὴ δύναμη τὰ κουπιά καὶ ξέφυγαν.

Τότε ὁ Πολύφημος σήκωσε τὰ χέρια του στὸν οὐρανὸ καὶ παρακάλεσε τὸν πατέρα του, τὸν Ποσειδῶνα, νὰ βασανιστῇ πολὺ ὁ Ὀδυσσεάς στὴ θάλασσα, ὥσπου νὰ φτάσῃ στὴν πατρίδα του.

3. ΤΟ ΑΣΚΙ ΤΟΥ ΑΙΟΛΟΥ

Ὁ Ὀδυσσεάς πέρασε ἀπὸ τὸ ἔρημονῆσι κι ὅλα τὰ πλοῖα μαζί βγῆκαν πάλι στὸ πέλαγος· σὲ λίγες μέρες ἔφτασαν στὴν Αἰολία, στὸ νησί τοῦ Αἰόλου, πού ἦταν φίλος τῶν θεῶν κι ἄρχοντας τῶν ἀνέμων. Ὁ Αἰὸλος περιποιήθηκε πολὺ τὸν Ὀδυσσεά καὶ στὸ τέλος τοῦ ἔδωσε ἕνα ἄσκι καλὰ σφραγισμένο καὶ τοῦ παράγγειλε νὰ μὴν τ' ἀνοίξῃ γιὰ κανένα λόγο προτοῦ νὰ πατήσῃ τὸ πόδι του στὴν Ἰθάκη. Μέσα στὸ ἄσκι ἦτανε κλεισμένοι οἱ ἄνεμοι, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἀπαλὸ Ζέφυρο, πού θὰ τοὺς πῆγαινε στὴν πατρίδα τους.

Τὰ καράβια ταξίδεψαν πολλὰ μερόνυχτα κι ἀντίκρισαν



Ἡ μάγισσα Κίρκη

πιά ἀπὸ μακριὰ τ' ἀκρογιαλίας τῆς Ἰθάκης. Τότε ὅμως τὸν πῆρε ὁ ὕπνος τὸν Ὀδυσσεά κι οἱ σύντροφοί του, νομίζοντας πὼς τὸ ἀσκὶ εἶχε χρυσάφι κι ἀσήμι, τὸ ἀνοιξαν κρυφά. Ὅλοι οἱ ἄνεμοι τότε χύθηκαν ἔξω καὶ τοὺς ἔσπρωξαν πάλι μακριά. Ἀφοῦ πάλεψαν μὲ τὴ θάλασσα ἑπτὰ μέρες, ἔπεσαν στὴ χώρα τῶν Λαιστρυγόνων. Οἱ Λαιστρυγόνες ἦταν πανύψηλοι κι ἄγριοι ἄνθρωποι. Μόλις εἶδαν τὰ καράβια, ἄρχισαν νὰ τοὺς πετοῦν βράχους καὶ νὰ σκοτώνουν τοὺς ναῦτες. Στὸ τέλος ὅλα τὰ καράβια ἔγιναν θρύψαλα, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα, ποὺ κατάφερε νὰ ξεφύγῃ. Μέσα ἦταν ὁ Ὀδυσσεάς μὲ ὅσους συντρόφους τοῦ ἀπόμειναν.

4. ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΙΡΚΗΣ

Μ' ἓνα καράβι τώρα ὁ Ὀδυσσεάς ἄραξε πάλι σ' ἓνα ἄγνωστο νησί. Ἔστειλε τοὺς μισοὺς ναῦτες του ἔξω νὰ δοῦν ποιὸς ἔμενε ἐκεῖ. Αὐτοὶ βρῆκαν ἓνα ὠραῖο παλάτι· ἀπὸ μέσα ἀκουγόταν μιὰ γυναίκα, ποὺ τραγουδοῦσε μὲ γλυκιὰ φωνή. Ἦταν ἡ μάγισσα Κίρκη. Φώναξε τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσ-

σέα, τούς ἔστρωσε πλούσιο τραπέζι, ὕστερα ὁμῶς τούς ἄγγιξε μέ τὸ μαγικό της ραβδί καὶ τούς ἔκανε γουρούνια. "Ἐνας ὁμῶς δὲν εἶχε μπῆ στό παλάτι κι ἔτρεξε νὰ πῆ τὰ νέα στόν Ὀδυσσέα. Ἐκεῖνος θύμωσε πολὺ· παρουσιάστηκε στὴν Κίρκη μέ τὸ σπαθὶ στό χέρι καὶ τὴ φοβέρισε πῶς θὰ τὴ σκοτώσει, ἂν δὲ λύσει ἀμέσως τὰ μάγια. Ἡ Κίρκη φοβήθηκε, συμπάθησε κιάλας τὸν Ὀδυσσέα, πού ἦταν ξακουστός σ' ὄλο τὸν κόσμον γιὰ τὰ κατορθώματά του, κι ἔκανε πάλι τούς συντρόφους τοῦ ἀνθρώπου. Ὑστερα τούς περιποιήθηκε ὄλους καὶ τούς κράτησε πολλές μέρες κοντά της, γιὰ νὰ ξεκουραστούν. Προτοῦ νὰ φύγουν, φανέρωσε στόν Ὀδυσσέα ὄλες τίς συμφορὲς πού θὰ τοῦ τύχαιναν ἀκόμα καὶ τὸν συμβούλεψε πῶς νὰ γλιτώσει ἀπ' αὐτές.

5. ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΣΕΙΡΗΝΩΝ

Πρῶτη δυσκολία ἦταν πῶς θὰ περνοῦσαν ἀπὸ τὸ νησί τῶν Σειρήνων. Οἱ Σειρήνες ἦταν κάτι ὁμορφες γυναῖκες, πού κάθονταν στὴν ἀκρογιαλιά καὶ τραγουδοῦσαν τόσο γλυκά, ὥστε μάγευαν τούς ναυτικούς καὶ τούς ἔκαναν νὰ τίς πλησιάσουν· τότε ὁμῶς τούς ἔπιαναν καὶ τούς σκότωναν.

"Ὅταν πλησίασαν τὸ νησί, ὁ Ὀδυσσεύς, ὅπως τὸν εἶχε συμβουλέψει ἡ Κίρκη, βούλωσε τ' αὐτιά τῶν συντρόφων του μέ κερὶ κι ἔπειτα πρόσταξε νὰ τὸν δέσουν σφιχτὰ στό κατάρτι. Οἱ Σειρήνες τραγουδοῦσαν μέ τὴν πιὸ γλυκιά τους φωνὴ παινέματα γιὰ τὸν Ὀδυσσέα καὶ τὸν καλοῦσαν νὰ πάει κοντά τους. Ἐκεῖνος ὁμῶς ἦταν δεμένος στό κατάρτι, κι οἱ ναῦτες μέ τὰ βουλωμένα τους αὐτιά δὲν ἄκουγαν καθόλου. "Ἐτσι πέρασαν κι ἀποκεῖ χωρὶς νὰ πάθουν τίποτα.

6. Η ΣΚΥΛΛΑ ΚΑΙ Η ΧΑΡΥΒΔΗ

Δεύτερος κίνδυνος, πιὸ μεγάλος, ἦταν τὸ στενὸ τῆς Σκύλλας καὶ τῆς Χάρυβδης. Ἦταν δυὸ ἀπότομοι βράχοι ἀπὸ τίς δυὸ μεριές μιᾶς στενῆς θάλασσας. Ἀριστερὰ φώλιαζε ἡ Χάρυβδη, ἓνα φοβερὸ τέρας, πού τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα ρουφοῦσε τὸ νερὸ τῆς θάλασσας κι ὕστερα τὸ ἔβγαζε πάλι ἀπὸ τὸ στό-

μα της. Ἄλιμονο στό καράβι, πού θά τὸ ρουφοῦσε μαζί μὲ τὸ νερό!

Δεξιὰ ἦταν ἕνας βράχος πιὸ ψηλὸς κι ἐκεῖ παραμόνευε ἡ Σκύλλα, ἄλλο τέρας φοβερό· ἦταν ἀθάνατη κι εἶχε δώδεκα πόδια μὲ μυτερὰ νύχια κι ἕξι κεφάλια μὲ μακριοὺς λαιμοὺς καὶ μεγάλα δόντια. Ἄμα περνοῦσε κοντὰ τῆς καράβι, τέντωνε τοὺς λαιμοὺς τῆς, ἄρπαζε ἀπὸ μέσα τοὺς ναῦτες καὶ τοὺς ἔτρωγε.



Ἡ Σκύλλα

Ὁ Ὀδυσσεὺς κι οἱ σύντροφοί του περίμεναν τὴ στιγμή πού ἡ Χάρυβδη ἔβγαζε τὸ νερό ἀπὸ τὸ στόμα τῆς· ἔπειτα πέρασαν γρήγορα, τραβώντας κουπὶ μ' ὅλη τους τὴ δύναμη. Ἡ Σκύλλα ὅμως κατάφερε κι ἄρπαξε ἕξι ναῦτες.

7. Η ΚΑΛΥΨΩ

Ἐπειτα τὸ καράβι τοῦ Ὀδυσσεῦ ἀράξε στὴν Τρινσκρία, τὸ νησί τοῦ Ἥλιου. Ἐκεῖ δὲν κινδύνευαν ἀπὸ τίποτα, ἔπρεπε μόνο νὰ προσέξουν νὰ μὴν πειράξουν τίς ἀγελάδες τοῦ Ἥλιου, πού ἔβοσκαν στὸ νησί. Οἱ σύντροφοι ὅμως τοῦ Ὀδυσσεῦ σκό-

τῶσαν κρυφὰ μερικὲς ἀγελάδες καὶ τὶς ἔφαγαν. Ὁ Ἥλιος θύμωσε πάρα πολὺ καὶ παρακάλεσε τὸν Ποσειδῶνα νὰ τοὺς κἀνὴ τρικυμία. Τότε ἔσπασε τὸ καράβι καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἔχασε ὄλους τοὺς συντρόφους του· μονάχα ἐκεῖνος γλίτωσε καὶ τὰ κύματα τὸν ἔβγαλαν στὴν Ὠγυγία, στὸ νησί τῆς Καλυψῶς.

Ἡ Καλυψῶ ἦταν Νύμφη, δηλαδή κατώτερη θεά, καὶ ἔμενε σὲ μιὰ ὁμορφὴ σπηλιὰ στολισμένη μὲ πρασινάδες· περιποιήθηκε πολὺ τὸν Ὀδυσσεὺς, ἀλλὰ τὸν συμπάθησε τόσο, ποὺ ἤθελε νὰ τὸν παντρευτῆ καὶ δὲν τὸν ἄφηνε νὰ φύγῃ.

—“Ἄν μείνης μαζί μου, τοῦ ἔλεγε, θὰ σὲ κάνω ἀγέραστο καὶ ἀθάνατο.

Ἄλλ’ ὁ Ὀδυσσεὺς δὲν μποροῦσε νὰ ξεχάσῃ τὴ Ἰθάκη.

—“Ἄχ, ἄς ἔβλεπα μονάχα τὸν καπνὸ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι μου, καὶ ἄς πέθαινα! ἔλεγε καὶ ἀναστενάζε.

Ἐφτὰ χρόνια κράτησε ἡ Καλυψῶ τὸν Ὀδυσσεὺς στὴν Ὠγυγία. Στὸ τέλος οἱ θεοὶ τὸν λυπήθηκαν καὶ τῆς παράγγειλαν νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ φύγῃ. Ἐκοψε λοιπὸν ξύλα ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἔφτιασε μόνος του μιὰ πρόχειρη βάρκα, τῆς ἔβαλε καὶ ἓνα πανί, ποὺ τοῦ ἔδωσε ἡ Καλυψῶ, καὶ ἔφυγε.

Ὁ Ποσειδῶνας ὅμως δὲν ξεχνοῦσε τὸ θυμὸ του· σήκωσε μεγάλη τρικυμία καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς κόντεψε χίλιες φορὲς νὰ πνιγῆ. Στὸ τέλος τὸν βοήθησε μιὰ Νηρηίδα, ἡ Λευκοθέα, καὶ βγήκε κολυμπώντας, γυμνὸς καὶ θαλασσοπνιγμένος, σὲ μιὰ ἡμερὴ ἀκρογιαλιά. Βρισκόταν ἐπιτέλους σ’ ἑλληνικὸ νησί, στὴ Σχερία, τὸ νησί τῶν Φαιάκων, ποὺ εἶναι ἡ σημερινὴ Κέρκυρα.

8. ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

Κατακουρασμένος ὁ Ὀδυσσεὺς ἀποκοιμήθηκε μέσα σὲ κάτι χαμόκλαδα, κοντὰ σ’ ἓνα ποταμάκι. Ὅταν ξύπνησε, ἄκουσε πιὸ πέρα γυναικεῖες φωνές. Σκεπάστηκε μ’ ἓνα πυκνόφυλλο κλαδί, ἐπειδὴ ἦταν γυμνός, καὶ ἐπῆγε κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἀπὸ μακριὰ εἶδε πολλὲς κοπέλλες, ποὺ ἔπαιζαν τόπι. Ἦταν ἡ Ναυσικᾶ, ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῶν Φαιάκων, μὲ τὶς ὑπηρετρίδες της. Εἶχαν πάει ἀπὸ τὸ πρῶνι στὸ ποτάμι νὰ πλύνουν τὰ ρούχα· ἀφοῦ τελείωσαν, λούστηκαν καὶ αὐτὲς καὶ τώρα ἔπαιζαν.

Ὁ Ὀδυσσεὺς βγήκε ἀπὸ τὰ χαμόκλαδα καὶ παρουσιάστηκε μπροστὰ τους. Τὰ κορίτσια ἔφυγαν τρομαγμένα· μονάχα ἡ

Ναυσικᾶ, ἡ πιὸ ὁμορφή ἀπ' ὄλες, ἔμεινε στὴ θέση της καὶ κοίταξε ἄφοβη τὸν ξένο.

—Κυρά μου, τὴν παρακάλεσε ὁ Ὀδυσσεάς, εἴτε θεὰ εἶσαι εἴτε ἄνθρωπος, λυπήσου με, γιατί εἶμαι ἕνας δυστυχισμένος ναυαγός. Πές μου σὲ ποιὸ μέρος βρίσκομαι, δώσε μου, ἂν μπορῆς, κανένα ροῦχο νὰ φορέσω καὶ δεῖξε μου τὸ δρόμο γιὰ νὰ πάω στὴ χώρα.

Ἡ Ναυσικᾶ ἀποκρίθηκε εὐγενικά, πὼς βρίσκεται στὴ Σχε-



Ὀδυσσεάς καὶ Ναυσικᾶ

ρία, τὸ νησί τῶν Φαιάκων, ὅπου βασιλεύει ὁ πατέρας της ὁ Ἄλκίνοος. Φώναξε ἔπειτα τίς ὑπηρετρίες καὶ τοὺς εἶπε νὰ δώσουν στὸν ξένο ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ νὰ λουστῆ καὶ νὰ ντυθῆ. Ἐπειτα τὸν ἔβαλαν νὰ φάη καὶ τὰ κορίτσια μάζεψαν τὰ ροῦχα, τὰ ταχτοποίησαν μές στ' ἀμάξι κι ἡ Ναυσικᾶ εἶπε στὸν ξένο νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ στό παλάτι.

Ὅταν ὁ Ὀδυσσεάς ἔφτασε στό παλάτι, θαμπώθηκε ἀπὸ τὸν πλοῦτο καὶ τὴν ὁμορφιά του. Ὁ Ἄλκίνοος κι ἡ γυναίκα του ἡ Ἀρήτη τὸν δέχτηκαν μὲ μεγάλη καλοσύνη κι ἅμα ἔμαθαν πὼς ἦταν ὁ ξακουστός Ὀδυσσεάς, δὲν ἤξεραν πιά πὼς νὰ τὸν περιποιηθοῦν. Ἐκαναν ἕνα μεγάλο τραπέζι, ὅπου κάλεσαν ὄλους τοὺς ἄρχοντες τῶν Φαιάκων· ὁ Δημόδοκος, ὁ τραγουδιστής, τραγουδοῦσε τὰ κατορθώματα τῶν Ἑλλήνων στὴν Τροία. Ἐκαναν ἀκόμα ἀγῶνες καὶ χορούς, γιὰ νὰ τιμήσουν τὸν ξένο. Ἐπειτα ἐτοίμασαν ἕνα καλὸ καράβι, τὸ γέμισαν

πλούσια δώρα, αποχαιρέτησαν τὸν Ὀδυσσεά καὶ τὸν ἔστειλαν στὴν πατρίδα του.

9. Η ΠΙΣΤΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ

Τὸ καράβι τῶν Φαιάκων ἔβγαλε τὸν Ὀδυσσεά σὲ μιὰ ἀπόμερη ἀκρογιαλιά τῆς Ἰθάκης, μαζί μὲ ὅλα τὰ δώρα τῶν Φαιάκων. Ὁ Ὀδυσσεάς ἔσκυψε καὶ φίλησε τὸ χῶμα τῆς πατρίδας του, ποῦ εἶχε νὰ τῆ δῆ εἴκοσι χρόνια. "Ὑστερα ἔκρυψε τὰ δώρα σὲ μιὰ σπηλιά καὶ ξεκίνησε. Ἐκεῖ κοντά, σὲ μιὰ καλύβα, ἔμενε ὁ παλιὸς χοιροβοσκός του, ὁ Εὐμαιοσ. Σ' αὐτὸν πῆγε πρῶτα ὁ Ὀδυσσεάς, γιὰ νὰ μάθῃ τί γίνεται στὸ παλάτι του. Ὁ Εὐμαιοσ, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίσῃ, τοῦ εἶπε ὅσα εἶχαν γίνῃ στὴν Ἰθάκῃ τὸν καιρὸ ποῦ ἔλειπε: πὼς ἡ μητέρα του εἶχε πεθάνει, ἀλλὰ ὁ πατέρας του, ὁ γερο-Λαέρτης, ζοῦσε ἀποτραβηγμένος στὸ κτῆμα του, πὼς ὁ Τηλέμαχος, ὁ γιὸς του, εἶχε γίνῃ παλικάρι εἴκοσι χρονῶν, κι ἐκεῖνες τίς μέρες εἶχε πάει ταξίδι νὰ μάθῃ τίποτα γι' αὐτόν· πὼς ἡ γυναίκα του, ἡ ὁμορφῃ καὶ πιστὴ Πηνελόπη, τὸν θυμόταν πάντα καὶ τὸν περιέμενε. Τὰ καλύτερα ἀρχοντόπουλα τῆς Ἰθάκης τῆ ζητοῦσαν νὰ τὴν παντρευτοῦν· γιὰ νὰ τὴν καταφέρουν, ἔμεναν στὸ παλάτι ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ καὶ τρωγόπιναν τὴν περιουσία τοῦ Ὀδυσσεά. Ἡ Πηνελόπη τοὺς ἔλεγε πὼς θὰ διαλέξῃ κάποιον ἀπ' ὄλους, ἅμα θὰ τελείωνε ἓνα πανὶ ποῦ ὕφαινε. Τὸ πανὶ ὅμως δὲν τελείωνε, γιὰτὶ ὅ,τι ὕφαινε τὴν ἡμέρα, τὸ ξύφαινε τὴ νύχτα, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ ἄλλον ἄντρα.

Ὁ Ὀδυσσεάς, σὰν εἶδε πὼς ὁ Εὐμαιοσ τοῦ εἶχε μείνει πιστός καὶ τὸν θυμόταν, τοῦ φανερώθηκε ποίος ἦταν.

Τὴν ἄλλῃ μέρα ἦρθε στὴν καλύβα κι ὁ Τηλέμαχος, ποῦ γύρισε ἀπὸ τὸ ταξίδι. Φανταστῆτε τὴ χαρά του, ὅταν βρῆκε ἐκεῖ τὸν πατέρα του! Μὰ κι ὁ Ὀδυσσεάς δὲ χόρταινε νὰ βλέπῃ τὸ γιὸ του, ποῦ τὸν εἶχε ἀφήσει μωρὸ στὴν κούνια.

Ἀφοῦ ἔμαθε πιά ὅ,τι ἤθελε ὁ Ὀδυσσεάς, ντύθηκε σὰ ζητιάνος καὶ μπῆκε ἀγνώριστος στὸ παλάτι του. Μόνον ὁ Ἄργος, ὁ γέρικος σκύλος του, τὸν θυμήθηκε· κούνησε τὴν οὐρά του καὶ ξεψύχησε.

Ὁ Ὀδυσσεάς εἶδε τοὺς μνηστῆρες ποῦ γλεντοῦσαν καὶ τὸν περιγελοῦσαν, κι ἄρχισε νὰ σκέπτεται πὼς θὰ τοὺς διώξῃ.

Ἡ Πηνελόπη πού εἶχε ἀκούσει τοὺς μνηστήρες νὰ κακομεταχειρίζονται τὸν Ὀδυσσεά, τὸν κάλεσε πάνω στοῦ παλάτι, γιὰ νὰ τὸν ρωτήσῃ μὴν ξέρη τίποτα γιὰ τὸν ἄντρα της. Αὐτὸς τῆς εἶπε πὼς γρήγορα θὰ γυρίσῃ ὁ Ὀδυσσεάς, γιατί κάπου θὰ βρίσκεται. Ἡ Πηνελόπη διάταξε τὴν παλιά της ὑπηρετρία νὰ πλύνῃ τὰ πόδια τοῦ Ὀδυσσεά. Ἡ Εὐρύκλεια, πλένοντας τὰ πόδια του, γνώρισε τὸν Ὀδυσσεά ἀπὸ μιὰ πληγὴ πού εἶχε σιὸ πόδι ἀπὸ δάγκωμα ἀγριόχοιρου κι ἔπιασε νὰ φωνάξῃ ἀπ' τὴ χαρὰ της, γιατί αὐτὴ τὸν εἶχε ἀναθρέψει καὶ τὸν ἀγαποῦσε σὰν παιδί της. Μὰ ὁ Ὀδυσσεάς τῆς ἔκαμε νόημα νὰ σωπάσῃ καὶ νὰ μὴ μαρτυρήσῃ σὲ κανένα τὸ μυστικό.



Ὀδυσσεάς καὶ Εὐρύκλεια

Ὁ Ὀδυσσεάς, στὸ ἀναμεταξύ, σκεπτόταν πὼς νὰ βρῇ τρόπο νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς μνηστήρες.

Σ' αὐτὸ τὸν βοήθησε, χωρὶς νὰ τὸ ξέρη, ἡ Πηνελόπη, πού δὲν τὸν εἶχε οὔτε αὐτὴ γνωρίσει. Εἶχε βαρεθῆ πιά τοὺς μνηστήρες ἡ Πηνελόπη, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τοὺς ἔβαλε νὰ κάνουν ἓνα ἀγώνισμα, γιὰ νὰ τοὺς ξεφορτωθῇ. Ἔπρεπε νὰ τεντώσουν τὸ βαρὺ τόξο τοῦ Ὀδυσσεά καὶ νὰ ρίξουν μιὰ σαῖτα, πού νὰ περάσῃ ἀπὸ τίς τρύπες δώδεκα τσεκουριῶν στὴ σειρά.

Κανέννας ἀπὸ τοὺς μνηστῆρες δὲν τὸ κατάφερε. Τότε ὁ Ὀδυσσεὺς ἔπιασε τὸ τόξο, τὸ τέντωσε στὴ στιγμή καὶ πέρασε τὴ σαΐτα κι ἀπὸ τὶς δώδεκα τρύπες. Στὸ μεταξύ ὁ Τηλέμαχος ἔκλεισε τὶς πόρτες, κι οἱ δύο τους, μαζί μὲ τὸν Εὐμαιο κι ἕναν ἄλλο πιστὸ βοσκό, σκότωσαν ὅλους τοὺς μνηστῆρες.

Ἔπειτα ὁ Ὀδυσσεὺς φανερώθηκε στὴν πιστὴ γυναίκα του κι ἔζησαν ἀπὸ τότε εὐτυχισμένοι.

Η ΙΛΙΑΔΑ ΚΙ Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ

Τὸν παλιὸ καιρὸ, τραγουδιστάδες, σὰν τὸ Δημόδοκο, γύριζαν ἀπὸ χώρα σὲ χώρα καὶ τραγουδοῦσαν τὰ κατορθώματα τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων στὴν Τροία καὶ τὶς συμφορὲς ποὺ πέρασε ὁ Ὀδυσσεὺς, ὥσπου νὰ γυρίση στὴν Ἰθάκη. Οἱ ἄνθρωποι εὐχαριστιόνταν πολὺ ποὺ τοὺς ἄκουγαν, καὶ πολλές φορὲς μάθαιναν τὰ τραγούδια ἀπέξω καὶ τὰ ξανάλεγαν.

Τὰ πιὸ ὁμορφα ἀπ' αὐτὰ τὰ τραγούδια τὰ ἔφτιασε ἕνας τυφλὸς γέρος τραγουδιστῆς, ποὺ τὸν ἔλεγαν **Ὀμηρο**. Ἀργότερα μάζεψαν τὰ τραγούδια τοῦ Ὀμήρου καὶ τὰ ἔκαναν δυὸ βιβλία: τὸ ἕνα μιλάει γιὰ τὸν Τρωικὸ πόλεμο καὶ τὸ λένε **Ἰλιάδα**, γιατί ἡ Τροία λεγόταν ἀκόμα καὶ Ἰλιο· τὸ ἄλλο μιλάει γιὰ τὰ παθήματα τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τὸ λένε **Ὀδύσεια**.

Ἄμα μεγαλώσετε, θὰ διαβάσετε καὶ σεῖς αὐτὰ τὰ τραγούδια, ποὺ εἶναι τὰ πιὸ παλιὰ μὰ καὶ τὰ πιὸ ὁμορφα ἀπ' ὅσα ἔγιναν **στὴ γλῶσσα μας** καὶ θαυμάζονται ἀπ' ὅλον τὸ κόσμο.



ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1901
ΧΑΡΑΛ. Γ. ΚΟΡΝΑΡΟΥ
ΟΔΟΣ ΤΣΩΡΤΣΙΑ (ΣΤΑΔΙΟΥ) 34^Β
= ΑΘΗΝΑΙ =

ΟΛΑ ΤΑ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ δη-
μοτικών σχολείων και Γυμνασίων.

ΟΛΑ ΤΑ ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΛΟΓΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ για δασκάλους και γονείς.
Μεταφράσεις, χάρτες, βοηθήματα, σχολικά κλπ.

ΟΛΑ ΤΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
HEARN ΟΛΕΘΡΟΣ (Διηγήματα)
Μέθοδοι και λεξικά ξένων γλωσσών

Προμηθευθήτε τὰ νέα βιβλία :

Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΛΑΟΥΤΖΙΚΟΣ ΜΟΥ, ένα διασκεδα-
στικό βιβλίο για δασκάλους και γονείς υπό
Δ. Γ. ΖΗΣΗ.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ από την αρχαία Έλληνική Ίστορία,
έγκεκριμένον υπό του Ύπουργείου τής Παιδείας,
υπό Δ. Γ. ΖΗΣΗ.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
υπό Δ. Γ. Ζήση.

ΣΤΩΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΝ ΤΗ ΧΩΡΑ, ανάγνωσμα, για
παιδιά, υπό ΛΙΝΑΣ ΗΛ. ΒΛΑΧΟΥ.

ΝΕΡΑΪΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ, παιδικό ανάγνω-
σμα, υπό ΛΙΝΑΣ ΗΛ. ΒΛΑΧΟΥ.

Ο ΠΟΥΦ ΚΙ Η ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΤΟΥ Λίνας Ήλ. Βλάχου

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ Λίνας Ήλ. Βλάχου